

Молодий Комуніст

Орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ (МДС)

Виходить в 8 груп
1939 року

№ 42 (4121).

СУБОТА

6

ЖОВТНЯ
1990 р.

Ціна 8 коп.

Олександр ОЛЕСЬ

* * *

Народе мій!
І ти — орел,
Вночі підтятий,
І чом не лицар ти,
Захоплений в полон?!
О, орле мій, мій велетню
крилатий,
О, лицарю, покараний
за сон!..
Чому ж ти, орле мій,
з орлами не літаєш,
А крила веслами
волочиш по землі?!
Чому ж ти, лицар мій,
на герць
не виступаєш,
А вітром жалібно
голосиш на ріллі?!
І що орел, коли його
орлина згря
Не рве з землі блакить
ясного дня,
І що за лицар ти,
з усмішкою льокая,
Без гордих дум,
Без честі і ім'я?!

День Конституції СРСР—7 жовтня.
День нової Конституції України—...?

«Вдягайтеся тепліше...»

Минулої суботи біля підніжжя пам'ятника Т. Г. Шевченку, що в Кіровограді, був натягнутий транспарант із написом «Ганьба колоніальній політиці КПРС» та малюнком: жовтий тризуб поверх чорних серпа і молота. Довкола стояли кількасот чоловік, дехто тримав синьо-жовті прапори. Тут проходив санкціонований мітинг по обговоренню перспектив майбутнього союзного договору, організований Рухом, клубом виборців «Оновлення» та республіканською партією. Представники цих організацій виступали проти укладення союзного договору. «Це нове ярмо на шиї України», «Договір Україну закабальє», «Договору сьогодні вимагають запродавці» — ці образні вислови деяких промовців ними ж або іншими ораторами пояснювалися так: про договір можна говорити тільки тоді, коли Україна стане повністю самостійною — матиме свою нову конституцію, свою армію (невелику, професійну), свої гроші тощо. З тривогою говорилося про невиконання Закону про мови, про переселення на Україну сімей з Росії, кризову екологічну ситуацію, були пропозиції про розпуск Верховної Ради (як приклад турботи про народ ставився парламент Росії). Були й застереження проти цього кроку. Наприклад, газетяр С. Запорожан зауважив, що при нинішній розстановці сил у республіці і нова Верховна Рада практично не відрізнялася б од нинішньої.

Висловлювалися думки про боротьбу проти союзного договору ненасильницькими методами. До мікрофону запрошувалися всі бажаючі, тож були виступи й не по темі мітингу. Л. Завражний і М. Комісаров дорікнули за бездіяльність депутатів міськради. Ті депутат М. Гордовий повідомив, що сесія міськради припинила роботу, депутати поїхали на поля збирати картоплю і закликав усіх, хто може «вдягатися тепліше» — й теж на заготовлю. Інший депутат, В. Мартинюк, зауважив, що міськрада, по суті, паралізована, збирати депутатам помідори — це не вихід.

Мітинг прийняв резолюцію, де, зокрема, є пункти про недопущення союзного договору, закриття Чорнобильської АЕС, націоналізацію майна Компартії України, реєстрацію всіх партій та асоціацій тощо.

На мітингу збиралися підписи проти союзного договору, було виставлено стенд: «Злиденне життя українського народу — слідство злочинного панування КПРС на основі утопічної ідеології» із вирізками з республіканської та центральної преси.

У кінці ведучий мітингу В. Бондар повідомив, що представники Руху подають у суд на організаторів мітингу по захисту В. І. Леніна за влаштування цієї акції в робочий час.

Кор. «МК».

Ні, відбулася вона не в буремному 1905-му, коли більшовики змушені були ховатися в лісах від царської охорони, і не в роки війни, коли по лісах

Конференція

дислокувались численні партизанські загони, а... минулої неділі. Справа в тому, що крайова організація Руху запланувала провести в Знамянці свою другу конференцію. У Знамянській міськвиконком була подана заявка на надання приміщення для конференції і на проведення мітингу. Це питання було винесено на спільну сесію міської та районної Ради, хоча вирішення його було в компетенції міськвиконкому. Сесія проголосувала проти. Але вона заборонила те, що могла заборонити — проведення мітингу і відмовила в наданні приміщення. Заборонити ж проводити конференцію депутати не могли — це статутна діяльність Руху, а його Статут зареєстрований урядом республіки. Отож, делегати з'їхались в Знамянку з наміром

провести конференцію прямо на вулиці. Але біля будинку культури залізничників делегатів зустріли відповідно настроєний натовп людей, який складався, з основного, з ветеранів, партгорців колгоспів, партгоспактиву (про це трохи пізніше розповідали люди, які, звичайно ж, відмовились називати свої прізвища). «Роботать нада! Чого ви сюди приїхали? Геть звідси! Нам би Сталіна повернути хоч

В Чорному

на два дні — ми б вам показали!» — ці крики не можна було зупинити ніякими аргументами. Лайку і грубощі, я, звичайно ж, тут не наводжу. Кому вигідно підігрівати таку конфронтацію та підтримувати і реанімувати ностальгію певної частини керівництва за сталінською твердою рукою?

Депутати місцевої Ради нічого не робили для того, щоб розрядити обстановку. З гучномовця лунали заклики типу: «Просимо розійтись», але слова ці в першу чергу стосувались гостей, їх звинувачували в

намаганні провести мітинг, хоча мова йшла лише про конференцію.

Координаційна Рада крайової організації Руху вирішила провести конференції у... лісі. Делегати розташувались на мальовничій осінній галявині і тихо й мирно провели свою конференцію. До речі, до лісу прийшло й чимало людей, тих, які хотіли почути той Рух, якого боїться місцева влада («Це вас не народ так приймає, а наша влада», — сказала молоді жінка за два кроки від місця «битви»). Розглянувши свої внутрішні питання, конференція проголосувала, щоб на сесію Верховної Ради УРСР, народним депутатам В. Панченку, В. Яво-

лісі

рівському, В. Шишкіну, в Секретаріат Руху, в Кіровоградську обласну Раду та прокурору області направити заяву з проханням розібратися та дати оцінку провокаційним і незаконним діям місцевої влади.

С. ОРЕЛ.

м. Знамянка.

НАША АНКЕТА

На сторінках «МК» велася дискусія про перейменування нашого міста. Пропозицій було дуже багато. Є люди,

які вважають, що місто взагалі не треба перейменовувати. Пропонуємо вашій увазі невеличку анкету — ми називаємо всі назви міста, які наводили ви в своїх листах. А ви ви-

кресліть всі, залиште те, яке вам найбільше до вподоби. Нехай наша анкета буде маленьким референдумом.

Елісаветград

Зінов'євськ

Кіровоград

Тобілевич
Кропивницьке
Заньовецька
Винниченківськ
Володимирівськ
Степівград
Вільноград
Чекаємо листів!

Знято обмеження на передплату народного часопису

У наступному році видання Львівської обласної Ради народних депутатів — газету «За вільну Україну» — зможуть читати у всіх містах та селах нашої України.

Народжена на світ Божий 1 липня 1990 року, газета стала воісти-

ну голосом народу, згуртувала сотні тисяч краян, пододала кордоні і стала всеукраїнською сурмою, яка щоранку кличе до жаданої і такої близької волі та незалежності. Народний часопис «За вільну Україну» — один з піонерів незалежної по-

запартійної преси, яка покликана аґагувати в Україні багаторічний інформаційний голод і слугувати підґрунтям історичних національно-демократичних змагань за свободу.

Передплатуйте народний часопис «За вільну Україну»!

Вартість передплати на рік — 12 карбованців, на 6 місяців — 6 карбованців, на 3 місяці — 3 карбованці.

Індекс — 61045.

Передплату приймають у всіх відділеннях зв'язку.

Народний часопис «За вільну Україну» — у кожному українському сім'ю!

ЗОЛОТИЙ ВІК

В останній день вересня свій золотий ювілей відзначила система профтехосвіти. У залі обласної філармонії відбувся великий святковий концерт учнів і педагогічних колективів профтехучилищ. Від усієї душі пролунали слова подяки тим, хто «виводить в люди» юних громадян Кіровоградщини. Не випадково пригадали мені слова задушевної пахматовської пісні — вдячності наставникам і вчителям майбутнього робітничого класу. Майстри і педагоги, директори і колишні вихованці професійно-технічних училищ, чи як їх раніше називали, «рабфаківці» — вони стали героями цього вересневого дня. Для них і для всіх присутніх в залі філармонії звучали українські народні пісні, співав популярний в області ансамбль «Гарний настрій» (СПТУ № 14), лунала музика духового оркестру. Але свято профтехосвіти не обмежилось лише урочистим концертом і поздоровленнями.

В межах його відбувся ярмарок, де чоготільки й не було — продукція сільського господарства, вирощена руками «петеушників». І великі пшеничні каравати, якого покуштували всі присутні на святі, теж випечені з хліба, зібраного ними. У фойє експонувалась виставка технічної творчості. Між іншим, змодельовані учнями профтехучилищ найскладніші прилади демонструвалися навіть на ВДНГ. Тут же, у фойє моделі одягу, який запропонують нам майбутні швеї, яскраві килими, вишиванки, рушники, речі домашнього вжитку.

У профтехосвіті проблем вистачає, але чи ж про них говорити на святі? Тим більше, коли це — золотий вік. «МК» приєднується до всіх теплих слів, які пролунали на адресу ветеранів і робітничої зміни.

Наш кор.

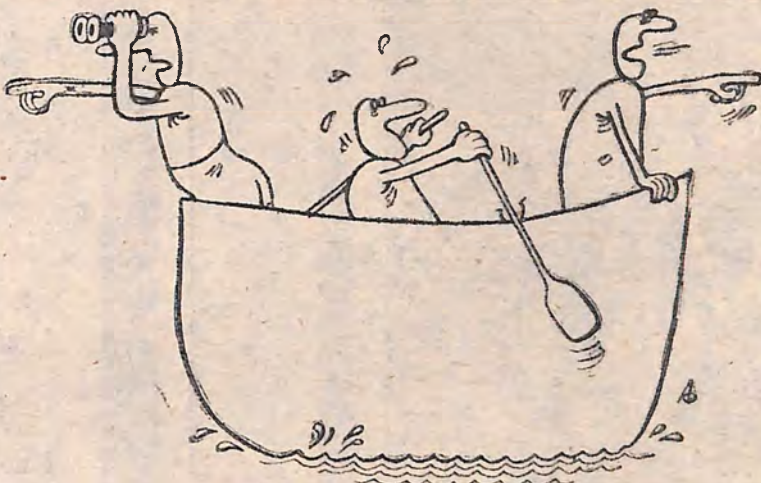
МІТИНГ ЧИ ЗБОРИ?

У Новомиргороді на центральній площі відбулися відкриті збори осередку Руху, що діє на шахті «Новомиргородська». Ще на початку вересня осередок подав заявку у райвиконком на проведення мітингу, за п'ять днів до наміченого строку виконком відмовив в санкції на мітинг, мотивуючи своє рішення тим, що люди зайняті на збиранні овочів. Рекомендовано осередку провести мітинг наступного дня, в неділю, на території шахти (вона знаходиться при в'їзді в місто). Члени осередку вийшли на площу і провели відкриті збори (від мітингу вони відрізняються тим, що не приймаєся резолюція). На зборах виступили члени Руху з сусіднього міста Шполи, представники Кіровоградського крайового Руху. Від місцевої влади виступив заступник голови міськвиконкому В. Ільїн. Виступив також вчитель середньої школи № 2 В. К. Омельчук.

Збори викликали жваву дискусію в жителів міста.

Органи правопорядку не визнали факту проведення зборів, зашуквали організаторів у проведенні несанкціонованого мітингу і оштрафували їх на 500 карбованців.

Наш кор.

Мал. Ф. ПАГНА.

Наш кор.

Є ТАКА ДУМКА

ЦЕЙ ПАСЬЯНС — НЕ ДЛЯ НАС

Недавно «Комсомольская правда» та «Литературная газета» подали програмну статтю О. І. Солженицина «Як нам обстроїти Росію!». Особливу увагу привертає «Слово к украинцам и белорусам», де автор довірливо зізнається, що «на половину українець». Як «свій», він намагається довести істинність власних історичних знахідок, нібито слов'янський народ був єдиним і лише розділився на три паростки від біди монгольської навали і польської колонізації. Невже Олександр Ісаєвич забув, що українці пережили й литовську колонізацію. Особливо дивує його одкровення:

«Это все — придуманная невдавна фальшь, что чуть не с IX века существовал особый украинский народ с особым нерусским языком...».

Як авторові не знати, що українці походять від етносу УКРИ і що всі напівісторики або приховували, або відкидали цей факт. Польські історики свідчать про таку ж стародавність українців, як і поляків, древляни та інших слов'ян. Чи не тим, кого ославив, він переінакшує:

«Малороссы сознавали себя русскими и боролись против ополячения и окатоличення...».

І це лише напівправда, тому, що українці завжди браталися із росіянами і заради братерського духовного єднання визнавали себе «русинами», але ніколи не визнавали себе малоросами. Йому супереч-

ить і той факт, що там, де українці ополячувались і окатоличувались, там краще збереглась українська національна культура і не було стільки бездуховних безбатьківців, як під час «церковної великодержавної політики» асиміляції українців.

Як прихильник Української Духовної Республіки, я не приймаю вищезазначену програму і вбачаю, що Україну-Матір порятують не «обстроїтелі», а українці, які не втратили національної гідності, спадкоємці генетичного коду героїчних мудрих пращурів. Вони уважно розглянуть все довкола, і виметуть із «нової хати» на смітник все, що завважає нашому великому народу мати право жити не гірше інших європейських народів у вільній від кордонів Європі. Маємо мобілізувати всю пильність правди, бо помилка перед прірвою безпадня, над якою ми зависаємо, призведе до страшного падіння. Прямуймо на дороговказ повної щирості в перегляді усіх надбавь науки, соціології, релігії, традицій. Треба знайти сміливість і визнати, що ми досі пір були жертвою керованого. Тільки повне пробудження від стану покірливої дрімоти відкриє давно відомі людству можливості справжнього порятунку, про що віщували великі душі минулого.

Пора політичних балаганів минула!

А. ГАНДРАБУРОВ.

Кіровоградський район.

ЧИ ТАК МИ ЛЮБИМО ЛЕНІНА

Ще на початку мітингової епохи багато ораторів казали, що мітингами справі не зарадиш. Але людям треба було якимось викинути свою емоцію, виговоритися. На одному з останніх мітингів, який відбувся у Кіровограді 27 вересня, емоцій також не бракувало. Звичайно, причина є захистити ім'я Леніна на Україні (після демонтажу пам'ятників в кількох містах на заході республіки). Мало не в кожному виступі звучало «вандали», а одна вчителька, ветеран, сказала:

— Вот и здесь подон-

ки прячутся по кустам и хихикают с нас.

Після такої репліки стало якось не по собі багатьом, хто не помістився на майданчику літнього театру парку імені 50-річчя Жовтня. Боязко оглянувшись, бо стояв неподалік тих кушів. (Справді, як нам не вистачає політичної культури). Це, що маємо сьогодні, вже наслідок. А де ж першопричина? За винятком одного-двох виступаючих, розібратися в цьому, напевне, ніхто й не бажав. (В хід йшли стандартні звинувачення на кшталт, що там, де зняли пам'ятники Леніну, закликають до фізич-

ного знищення комуністів. Хоч це, м'яко кажучи, неправда).

А може, це сталося тому, що ми Леніна зовсім не знаємо (гість зі Львова М. В. Сидоренко говорив про це), бачимо його в сталінсько-брежнєвсько-сусловському макіяжі. Очистити треба оту високопарну «любов» і зробити з Леніна людину, а не ідола. У нас «любов» вимірювалася кількістю пам'ятників йому, часом бездарних, ширпотребівських і коштувала іноді 4 крб. 50 коп. за бюст із оргскла в магазині. На Кіровоградщині, як сказала Є. М. Чабаненко, 136

пам'ятників Леніну. Але чи всі вони вершини мистецтва, як наш кіровоградський?

Опублікувати треба повністю праці Леніна, а не користуватися «трусами» фальсифікаторів. А може, це сталося тому, що донедавна, прикриваючись ім'ям Леніна, будували комунізм для відфільтрованої номенклатури, споруджували розкішні дачі, фешенебельні будинки, спеціалі, в той час, коли мільйони людей не мають де жити і ледве заводять кінці з кінцями.

І ще одне. Чи по-ленінськи ми зробили,

коли в робочий час приїхали на мітинг двома десятками автобусів, добрим десятком службових РАФіків (і це при нинішніх дефіцитах на паливо!), щоб захистити Леніна. Гадаю, особистість Леніна захисту не потребує. Захищати треба істину. Я нікого не збираюся виправдовувати і вважаю, що зняття пам'ятників — це крайність, але мені здається, що демонтували не Леніна як політичного вождя, а сталінсько-брежнєвський соціалізм.

А тепер давайте думати разом, як захищати ту істину.

В. ТАРАСЕНКО.
м. Кіровоград.

РЕЗОЛЮЦІЯ

МІТИНГУ КОМУНІСТІВ, ТРУДЯЩИХ КІРОВОГРАДА «ЗАХИСТИМО ІМ'Я ВОЛОДИМИРА ІЛЛІЧА ЛЕНІНА».

Ми, учасники загальноміського мітингу, підтримуючи пропозиції партійних організацій, трудових колективів Кіровограда, рішуче засуджуємо злочинні дії, здійснені в Дрогобичі, Львові, Тернополі, Червонограді щодо пам'ятників Володимирі Іллічу Леніну, аналогічні спроби, які робляться в інших регіонах республіки і країни. Розглядаємо це як політичну провокацію деструктивних сил, яка дестабілізує суспільно-політичну обстановку в республіці. Категорично засуджуємо заклики деяких народних депутатів до розпуску Верховної Ради УРСР, загального страйку і громадянської непокорі.

В. І. Ленін був і залишається однією з найвидатніших постатей світового революційного процесу. Він заслужив пам'ять про себе, щирі вдячність і повагу

людей тим, що все своє життя присвятив служінню трудовому народові, боротьбі за ідеали гуманізму.

Ми категорично відкидаємо спроби перекласти на Леніна вину за всі невдачі, за все скоєне людьми, які називали себе його послідовниками.

Підтримуючи заяву ЦК Компартії України, рішення Президії Верховної Ради УРСР про збереження пам'ятників Володимирі Іллічу Леніну, заявляємо про свою готовність стати на захист імені Великого Леніна, його справи, давати рішучу відсіч організаторам і натхненникам антикомуністичних акцій. Закликаємо народних депутатів на другій сесії Верховної Ради УРСР дати відсіч тим, хто штовхає суспільство на шлях дальшої конфронтації.

Ми звертаємося до всіх, кому не байдуже доля нашого народу, його історичні надбання: станьте на захист гуманістичних ідеалів, цінностей нашої історії і культури!

Звертаємося до депутатів Кіровоградської міської Ради: ми проти перейменування міста Кіровограда, вулиць імені Леніна, К. Маркса, прийняття поспішних, без широкої ради

з жителями міста, рішень з важливих політичних питань. Вимагаємо конкретних кроків по вирішенню болючих соціальних проблем міста, рішучих дій щодо поліпшення життя кіровоградців.

У відповідності з законом ми вимагаємо притягти до відповідальності винних у руйнуванні і споганенні пам'ятників Леніну. Вважаємо, що Верховна

Рада СРСР і Верховна Рада УРСР повинні активізувати термінові заходи по посиленню правового захисту пам'яток історії і культури, зокрема, припиненню актів вандалізму щодо пам'ятників В. І. Леніну. Вандали і осквернителі — до відповідальності!

Хай вічно живе пам'ять про Володимира Ілліча Леніна в наших серцях!

Концепція влади

В попередньому номері «МК» ми обіцяли розповісти про найцікавіші, з нашої точки зору, моменти позачергової сесії Кіровоградської міської Ради народних депутатів. Треба зізнатися, що виконати цю обіцянку не так просто. На сесії практично не було нецікавих моментів, хоч, відверто кажучи, приїхало нам дебатованню в парламентах різного рівня. До речі, сесія перервала свою роботу, щоб організувати збір картоплі, яку місто не отримало в необхідній кількості від села.

Дуже важливим, на мій погляд, було питання про владу у місті. Коли б я не знала, як давно виношувалось і готувалось президентське питання, то могла б подумати, що воно виникло у зв'язку з деклараціями про владу, прийнятими Ленінською і Кіровоградською райрадами. Але декларації прийняті щойно, напередодні сесії. Для багатьох депутатів вони були абсолютною несподіванкою. Ось чому й пропонувалось розглянути їх насамперед, не дуже прислухаючись до зауважень голови міськради, що ці декларації не мають юри-

дичної сили. У мене особисто декларації викликали посмішку, ну, якщо Ленінська і Кіровська районні Ради власники всього живої і неживого на своїй території, то що ж тоді робити місту, республіці? Декларації наробили гамору поміж депутатами, що й казати. І не вийшло відкласти до розгляду в «Різному» рішення райрад, тому що концепція міської влади, на думку депутатів, аж ніяк не знаходить примирення з існуючими районами міста. І тому депутати прийняли рішення звернутися з клопотанням до Верховної Ради УРСР про скасування існуючого адміністративно-територіального поділу міста.

Власне, питання про доцільність розподілу міста на райони виникло не раптом. З приводу його вже давно дискутують, а прийняті декларації тільки поглибили рішучість депутатів міськради. Що ж це вийде, коли кожен жед почне ділити небо над містом. Я цілком і повністю підтримую думку заступника голови комісії з питань соціалістичної законності В. В. Доленка, що влада — це власність.

А яка власність у міськради?

Концепція переходу Кіровограда на самоуправління знайшла підтримку у депутатів після незнаного редагування була прийнята сесією. По суті концепція і є питанням влади в місті.

Ратуючи за зміцнення міської влади, депутати досить детально обговорювали питання про звільнення президії. Думки розійшлися. Дехто з депутатів вважає, що професійна президія — це справа майбутнього. Депутат О. В. Непомнящий, голова комісії по культурі, впевнений, що звільнення президії буде тримати за руки міськвиконком. Депутат І. Єрмаков, голова комісії у справах молоді, на її засіданні висловив сумнів щодо фінансових можливостей «всіх звільнень».

Я не хочу образити депутатів, переконую їхнє бажання навести порядок у місті, однак бажання — це одне, а вміння щось зробити, зовсім інше. Я не впевнена, що депутат В. М. Гутник, генеральний директор ВО «Червона зірка», захоче працювати у звільненій президії. І тому справедли-

во сказав один з депутатів, що створення звільненої президії означатиме звільнення її від професіоналів, людей, які щось можуть робити, а не тільки балукати. «Вказівки давати легко, виконувати важче», — сказав той же депутат Гутник.

Але далеко не всі депутати поділяють цю думку. Наприклад, депутат О. Власов вважає: «Ми не підприємство по випуску товарів народного споживання, а міська Рада». Тобто, нас обрали, щоб вказівки давати? До речі, очевидно, у всіх парламентах є люди, які своєю активністю спочатку захоплюють, а потім починають драгувати. Депутат О. Власов майже з усіх питань поспішає висловитись. Ну що ж, це його право. Але далеко не всі його виступи несуть конструктивний характер. Ось і цього разу. На адресу сесії надійшло звернення працівників дошкільних учбових закладів з вимогою підвищення заробітної плати.

— Що будемо робити? — запитав голова міськради.

— Надішлемо в районні Ради, вони ж прийняли декларацію про суверенітет. Нехай розбираються, — кинув репліку Власов.

— Я оцінюю ваш глум, не знаю, чи оці-

нять його працівники дошкільних навчальних закладів, — відпарировав завжди стриманий Мухін. Правда, бували моменти, коли і йому стриманості бракувало під час не дуже коректних виступів окремих депутатів. Коли сесія перервала роботу, щоб депутати організували забезпечення міста картоплею, О. Власов і тут не втримався, щоб докричати комуністам, мовляв, мітинги влаштовують (маючи на увазі мітинг на захист В. І. Леніна). Між іншим, шановний депутат, запропонували акцію по забезпеченню міста картоплею комуніст Жосан і безпартійний Гордовий. До честі всього депутатського корпусу: комуністів, соціал-демократів, рухівців, безпартійних, майже всі вони виявили «готовність № 1». Не було ніяких дебатов, зайвих розмов, депутатів діяла чітко, оперативно, а міська Рада перетворилася у тимчасовий штаб. Можна, звичайно, поставити під сумнів такий вихід із становища, скільки ж будемо діяти старими методами. Та нових методів поки що бракує. Між іншим, це ще один доказ необхідності єдиної структури влади у місті.

В. ЛЕВЧОКО,
спецкор «Молодого комунара».

ХРОНІКА

ПРОХОЛОДНО, ТА НЕ ГОЛОДНО

Згодні: нелегко знайти колгосп, у якому працюють студенти, котрі всім задоволені. А ще більш неймовірно, якщо немає претензій у колгоспників. Тому, мені, напевне, дуже пощастило, коли я натрапив саме на таке господарство. Це колгосп імені Т. Г. Шевченка у селі Первозаванівка Кіровоградського району. Там працюють педфахівці та студенти факультету української мови і літератури педагогічного інституту. Мешкають вони у приміщеннях піонерського табору «Корчагінець», до їх послуг простора і дальня, спортивні майданчики... І лише одне нарікання почув я за час відрядження — холодно! Справді, фанерні будиночки мало пристосовані до осінніх негод. Студентам видали по дві ковдри.

Знаючи з власного досвіду, що найбільшою проблемою більшості сільгоспзагонів є харчування (до речі, саме вона минулого року стала однією з причин страйку студентів-істориків у селі Іванівці), я звертаю до ідальні. І тут усе виявилось в порядку. Продукти постачаються Ленінською райспоживспількою м. Кіровограда. Готують студентам висококваліфіковані кухарки Т. П. Гайдук та К. А. Осадча. Їм допомагають педфахівці О. Бондаренко, О. Напханюк, О. Русавська і Л. Лавриненко. Жодної скарги на якість їжі я від студентів не почув.

Студенти збирають помідори, картоплю, фрукти у саду, трудяться на плодоягідній держсортдільниці, домагаються колгоспникам у сіббі озимого пшениці. Виконують і перевиконують норми, всюди ними задоволені. Немає претензій до майбутніх педагогів у Героя Соціалістичної Праці А. Г. Ігнатьєвої, лише добрі відгуки у агронома Л. М. Драченко.

З найкращого боку показали себе педфахівці В. Левицька, В. Гожий, О. Богаченко, філологи Т. Баландя, О. Коваль, Т. Свєрдликівська, Л. Євродієва, І. Колесник, Т. Марталого, Н. Варавва, В. Стельмах, Т. Польова, В. Рахуба та інші. Велика заслуга у відмінній організації праці керівника табору Б. Г. Бурдіяна, викладача В. А. Дерев'янка, В. В. Постолатія, Є. О. Хромочкіна.

Добрі стосунки склалися і з місцевим населенням. Розмовляючи із жителями Первозаванівки, я не почув жодного поганого слова на адресу студентів. І це дуже радує. Вечорами на території табору майбутні педагоги власними силами влаштовують дискотеки або ж проводять вільний час у сільському клубі, де їх гостинно зустрічає місцеве молоді.

Олег БОНДАР.

ЩО ДУМАЄМО? ЯК ЖИВЕМО?

«АІФ» провели соціологічне дослідження на території РРФСР. 50 процентів опитаних позитивно ставляться до того, щоб в найближчі рік—два країна перейшла від планової економіки до ринкової. 61 відсоток респондентів оцінюють як позитивний факт продажу земельних ділянок в приватну власність. 47 процентів опитаних вважають, що автономії, які на сьогодні є в складі РРФСР повинні розширити свої економічні та політичні права. Автономії повинні одержати економічну і політичну незалежність (до права виходу з РРФСР) — такої думки лише 27 процентів опитаних.

Всього по СРСР кількість релігійних об'єднань на 1 січня 1985 р. була — 12438, на 1 липня 1990 р. — 18666. Серед них не значиться Українська автокефальна православна та греко-католицька общини. Може, вони входять до пункту «прочие»? «Прочие» у 1990-му році нарахували 74 об'єднання.

Виробництво алкогольних напоїв в СРСР найбільшого розміру сягнуло в 1980 році — 624,4 млн. декалітрів. В 1987 знизилось до 279,5, у 1988 знову почало зростати.

В 1989 році в сільське господарство СРСР було надано 350 тисяч тракторів. 300 тисяч списали через відсутність запчастин.

В 1989 році на полях СРСР згнило через відсутність транспорту і робочої сили близько 20 процентів урожаю овочів і баштанних культур.

В 1955 році було реабілітовано 13786 чоловік невинно засуджених, в 1968 — 1498. В наступні роки ця робота була згорнута. За 1989 рік реабілітовано 59968 чоловік.

В 1970—1980-і роки відбулося велике зростання кількості психічних розладів у молодих людей.

На 20000 дітей і підлітків в СРСР є всього один психіатр. В цілому затрати на медичне обслуговування однієї людини в рік в СРСР в 22 рази менші, ніж в США (відповідно 80 карбованців і 1772 долари).

В СРСР 20 процентів населення живуть в зоні екологічної біди, 30 — в складній екологічній ситуації. Не випадково 4/5 всіх родів супроводжується різними патологіями.

В організмі міського жителя до 15 років збирається токсичних речовин в 4—5 разів більше відносно ваги тіла, ніж у 40—50-літніх. А це значить, що молодь більш схильна до зживання наркотиків. В країні немає жодного спеціалізованого центру по лікуванню і реабілітації наркома-нів.

В СРСР серед вантажників, підсобних робітників, транспортувальників — 8 відсотків жінок, 34 — серед дорожних робітників, 20 — монтери залізничних колій, 12 — муляри, 6 — бетонниці, 13 — землекопи.

Дефіцит акушерських ліжок в країні більше 20 тисяч. Майже в третині закладів на одне ліжко приходить 4 кв. м. (норма — 7).

Рівень смертності серед матерів в СРСР у 2—4 рази вищий, ніж в більшості країн Східної Європи і в 4—7 разів більший, ніж у США, ФРН, Фінляндії.

В СРСР 16,2 тисячі санаторіїв, пансіонатів, будинків і баз відпочинку, туристичних закладів з числом місць 2,6 млн. На 1 місце припадає 112 чоловік. В Угорщині, Болгарії, Чехословаччині, Польщі — 23—58.

ЗАВТРА — ДЕНЬ КОНСТИТУЦІЇ

З АВТРА—день Конституції. «Ми маємо най-демократичнішу в світі Конституцію!». «Тільки наша Конституція гарантує людині право на працю, житло, відпочинок, освіту, медичне обслуговування». Всі ці слова облетіли як жовте листя з дерева від подиху вітру гласності. І ми тепер збиремось міняти свою, колиш-

дуть порівнювати 52-мільйонну країну з... Квебеком чи Філадельфією. Україна стане реальним суб'єктом міжнародного права, господарем своєї землі, а не придатком в унітарній, зацентралізованій державі. Жаль, що навіть у такого гуманіста, як Олександр Солженіцин, відчувається ностальгія за «єдиною поділі-

було грабування наших багатств. Мають бути розумні, зважені закупівельні ціни. Ми повинні знати де у нас що робиться і скільки що коштує. По нашій землі проходить нафтопроток. Нафта йде за кордон. А що ми з цього маємо, крім забрудненої землі? Все це повинно бути враховано. С. М. ДЕМСЬКИЙ, пен-

тетним на території УРСР. Союзу, мабуть, слід делегувати повноваження, які стосуються оборони, охорони кордонів, транспорту. В. М. КАРАТАШ, учитель англійської мови, нині пенсіонер, с. По-бузьке, Голованівський район: — Як на мене, ми повинні зараз розробити і прийняти Конституцію

ЩЕ ОДНА КОНСТИТУЦІЯ. НАДОВГО?

всенародно обговорену і схвалену Конституцію. Це ознака нестабільності, неадаптованості суспільства. І нестабільність це ми відчуваємо на кожному кроці. Але треба щось робити. Граба прагнути до якихось змін на краще. І зміни ці намітилися (правда, на жаль, на полицях магазинів цього не видно).

Щоб змінити життя, треба змінити закон, за яким ми живемо. Сьогодні мова йде про прийняття нової Конституції. Якою ви її бачите? — з таким запитанням ми звернулись до різних людей. В. Є. ПАНЧЕНКО, народний депутат УРСР, депутат обласної Ради, голова комісії об'єднання з питань культури, освіти та спорту: — Нова Конституція України буде прийнята на другій сесії Верховної Ради УРСР. Ясна річ, вона має впливати з Декларації про державний суверенітет України і повинна закріпити нашу державну незалежність. Тоді європейські політики не бу-

мою»: Україна, Білорусія — все це для нього Росія...

По-друге: це має бути Конституція демократичної прагової держави, де головне — закон, що виражає волевиявлення народу, а не партійна диктатура. Я знаю, що такому підході чинитиметься опір. Коли нам, депутатам, роздали проект складу Конституційної комісії, то виявилось, що до неї включено всіх голів обласних Рад, а це процентів на 80 — перші секретарі обкомів партії, до того ж народних депутатів УРСР серед них всього 5 чоловік. Віктор НІКОРА, інструктор Долинського райкому комсомолу: — В нашій теперішній Конституції декларуються багато хороших прав і обов'язків. Але люди їх не знають, і вони реально не діють. Так що найбільшим здобутком майбутньої Конституції мені бачиться її дієвість, реальність проголошеного. Україна повинна укласти партнерські договори з іншими республіками, щоб не

сіонер, с. Созонівка, Кіровоградський район: — Я бачу вихід з політичної, економічної та екологічної кризи тільки в побудові незалежної держави України. Отож, має бути і своя Конституція. Наша Верховна Рада прийняла Декларацію про суверенітет. Але який може бути суверенітет, коли продажуватиметься диктат зверху?

Вікторія Р., студентка, Кіровоград: — Конституція? А що Конституція? Це папірець і не більше. У нас і зараз непогана Конституція, але ж живемо ми як? Якби ж те, що там написано, було реально в житті...

В. О. КВАША, директор Української середньої школи, Кіровоградський район: — Майбутню Конституцію мені хочеться бачити демократичною, побудованою на загальнолюдських цінностях. У ній має бути узаконена рівність всіх політичних сил і громадських організацій. Закон республіки мені бачиться пріори-

незалежної держави України. Ми будемо заключати договори з будь-якими країнами світу, з якими нам це буде вигідно робити. Нова Конституція має закріпити багатопартійну систему, Україна повинна мати свою національну армію (перший крок Верховна Рада УРСР вже зробила, прийнявши постанову від 30 липня, де йде мова про порядок проходження строкової служби хлопцями з України), свою митницю, банк, грошову одиницю. Я вважаю, що підписання нового Союзного договору згубне для нашої республіки, бо й далі буде продажуватись грабіжницька і колоніальна політика центру по відношенню до України.

Різні думки мають люди з цього приводу. Той бачить Україну в складі федерації, інший — незалежною державою, але, мабуть, ще більше тих, для кого вже все байдуже. І особливо багато таких зневірених серед молоді. Як же нам жити далі?

МИ ВСІ ХОЧЕМО КРАЩОГО

Члени президії міської Ради народних депутатів та працівники міськвиконкому зустрілись з представниками різних політичних партій та громадських рухів. Зустріч вів голова президії міської Ради В. Г. Мухін.

Заступник голови міськвиконкому В. І. Сибірцев ознайомив присутніх з пакетом основних питань, які виносяться на порядок денний сесії міської Ради і направлені на стабілізацію становища у місті. Члени президії запросили присутніх до роботи.

Це була перша така зустріч, тож справді конструктивного діалогу не вийшло, неформали були неготові до такої розмови напередодні не знали, про що саме йтиме мова.

Тож зустріч перетворилася, як відзначив В. Г. Мухін, з прес-конференцією. Члени президії відповідали на запитання.

— Ми можемо мати різні політичні погляди, але ми всі повинні бути єдині в одному — бажанні зробити наше життя кращим, — сказав Василь Григорович Мухін. Він закликав присутніх до співробітництва конкретно з комісіями міської Ради, з відділами міськвиконкому. Цей заклик був схвалено зустрінутий представниками всіх організацій.

Зустріч продемонструвала конструктивність міської влади, її бажання йти на діалог, володіти ситуацією в місті. С. ОРЕЛ.

Є ПЕРШИЙ ПОВЕРХІ

На шахті імені Ленінського комсомолу Олександрійського району становище із забезпеченням житлом не краще, ніж на інших підприємствах.

Тут створили штаб по будівництву МЖК, очолили його довірили Валерію Соломці — машиністу електровоза. Перший помічник його — Віктор Бажан. Більшість членів МЖК — колишні воїни-«афганці», до роботи беручи і витривалі.

Сьогодні вже є результати задуму молодих робітників: зведено перший поверх п'ятдесятиквартирного будинку.

Т. ЛОЗОВА.

ПІВЖИТТЯ ЗА ЧОБІТОКІ

ЯРОСЛАВЛЬ. «Модус Вівенді» — вантаж такої марки було доставлено вранці у взуттєвий магазин, що в Депутатському провулку. Розвантаження контролювала тисячна черга завчасно кимось проінформованих покупців. Не дивлячись на суворе розпорядження Ярославського міськвиконкому починати продаж товарів тільки з 16 години, торгівля вимушено велася зранку, так що трудівникам заводів і фабрик не дали можливості стати учасни-

ками цього шоу. Для підтримання порядку був викликаний наряд із восьми міліцейських стражів, споряджених кийками, рацією та автомобілем. На жаль, без жертв не обійшлося...

Тільки щасливці стали володарями італійських чобітків за 180 крб. Той же, хто не зумів придбати шкіряний шедевр, може це зробити за яких-небудь 500 карбованців на речовому ринку.

На знімку: щаслива володарка чобітків.

Фотохроніка ТАРС.

АНОНС!

До кіосків газета надходитиме в обмеженій кількості. З рук якщо і продаватиметься, то по завищених цінах. Вам доставлятимуть тижневик прямо додому, якщо ви до 31 жовтня оформите передплату.

ПЕРЕДПЛАТНА ЦІНА НА РІК — 6 КРБ.

Збираючись читати газету наступного року, ви, звичайно, хочете знати, що вона друкуватиме. Частково відкриваємо наші секрети:

Вас чекають невідомі факти з біографії історичних осіб, не будь котрих, історія наша повернула б зовсім в інший бік.

«Просте, навіть побіжне знайомство зі статевими примхами Распутіна, на зразок пристрасті оточувати себе багатьма жінками, ніби священним «вакхіним хороводом», пристрасть принижувати їх усіляко (миттям ніг, водінням до лазні тощо), пристрасть виявляти реально чи символічно жорстокість до них (стєбання жінок, поплескування їх рукою) і таке інше — приводить хоч трохи обізнаного в статевих збоченнях критика до кваліфікації розпусника Распутіна як садиста».

Це про фаворита царя Миколи II Григорія Распутіна. Маємо намір публікувати книгу «Тайна Распутіна», видану 1924

року. Вона стане в пригоді не тільки тим, хто цікавиться минулими, а і людям, котрі вірять у Кашпіровського, відьом, пророкувань, ворожіння, екстрасенсів.

«На вечорі у Ворошилова в присутності всіх вельмож вона дозволила собі критичну заувагу з приводу селянської політики, що призвела до голоду в селі. Сталін гучно відповів їй найгрубішою лайкою, яка існує російською мовою»...

Плануємо вмістити біографію Сталіна (процитовано рядки з неї), яка цікава не тільки викладом фактів і дат, а й стилем і авторством. Її написав Троцький. Наш земляк, родом із Бобринецького району.

«Невисока блондинка 22 років, освіта вища, любить музику, туризм,

КАМАСУТРА

познайомиться з метою створити сім'ю із хлопцем до 28 років, нелицем, інтелігентним».

Ви зустрічали такі об'яви в інших газетах. А наступного року і наш тижневик прийматиме до друку від вас шлюбні оголошення.

Багато листів до редакції закінчуються роз-

ЦЕЛИНА

пачливим словом «Допоможіть!». Газета на своїх сторінках консультуватиме читачів з питань юриспруденції, медицини, спорту, домашнього господарювання, моди, інтимних взаємин — словом, ви зможете одержати поради по вашій конкретній проблемі. Наприклад:

Що робити, коли випадає волосся!

Змішуйте по столовій ложці горілки і яєчного жовтка, втирайте в шкіру голови, через 40 хвилин змивайте теплою водою. Процедуру повторюйте 1—2 рази на тиждень.

Чому кохана жінка іноді уникає близькості!

Одна з головних причин, про яку чомусь майже не говорять — недотримання вимог гігієни. Перед статевим контактом обов'язково поспілкуйтеся з милом, теплою водою та рушником. Чоловіча фізіологія така, що треба митися навіть ретельніше й частіше, ніж жінкам.

А докладно про таємниці кохання — в продовженні індійського трактату

«Камасутра».

Частині читачів не подобається, що ми наведемо слово «апартикам і консерваторам», інші нарікають, що читали б газету, аби там не друкувалися «рухів-

популярних артистів, їх фото, життя ровесників за кордоном, різні курйози.

Редакція прийматиме оголошення від приватних осіб на зразок:

Щономера в нашій газеті — три програми телебачення.

Постійно в «МК»-91 — кросворди, шаради, конкурси, турніри, прогнози і

кацій, залежно від вимог часу!

Аби не пропустити в гурті різних газет

єдиного в області молодіжного часопису, передплатіть «Молодий комунар» до 31 жовтня. Один раз віддавши 6 карбованців (це в 2—3 рази менше, ніж за інші газети), ви одержуватимете тижневик увесь рік

МОЛОДИЙ КОМУНАР -91

ці й екстремісти». Ми намагатимемося давати можливість виступити в газеті людям усіх політичних поглядів, аби не порушувати принципу свободи слова, якої ми так довго добивалися.

Постійно в газеті — великі спецвипуски для школярів, учнів ПТУ, технікумів, студентів вузів, педагогів, у яких — пісні, на замовлення, мода, поезія, розповіді про

«Куплю одноразові чи звичайні шприци, дозволяю по номеру 2-29-92 в робочі дні з 10-ї до 17 години».

Оголошення справжнє, можете телефонувати.

Регулярно — оповідання, вірші, сатиричні мініатюри, анекдоти. Причому, такі:

Чоловік щипає траву під Кремлівською стіною. Іде Брежнєв (у різних варіантах — різні перші особи) і питає, що він тут робить.

— Та оце нічого їсти вже, крім трави. Може, допоможете!

— Звичайно, поможу. На тобі п'ять копійок, сідай на автобус і їдь на мою дачу — там трава соковитіша!

Щономера — оперативна інформація про надзвичайні події, останні новини, польоти НЛО, появу голландського сиру чи шампуню у вільному продажу і кількість потерпілих після стояння в черзі, маловідомі способи лікування, кулінарні рецепти. Зокрема, даємо один, який не викличе роздратування при повільному дефіциті продуктів:

Зваріть трохи гороху й кілька картоплин, додайте підсмажені шматочки черствого хліба і зелені — матимете чудовий суп епохи переходу від перебудови до ринку.

мода. Вона підказує, що на цей сезон найкрутіші кольори — чорний із червоним та зеленим. Наша ж газета, крім цих модних має в запасі ще 5 кольорів і варіювати їх, як і теми публі-

ЛЮБИ ДІВЧАТА І ЖІНКИ!

Хочете, щоб вас кохали?

ДОРОГІ ХЛОПЦІ І МУЖЧИННИ!

Ви бажаєте постійного, гарантованого успіху в своїх красунях? Секрет простий — передплатуйте «Молодий комунар»! І тоді Ви будете завжди молоді, почуватиметеся впевнено. Вас шануватимуть друзі і колеги, а кохана теща цілий рік на руках носитиме (повірте — це так приємно!).

А тепер скажіть нам, чи передплатили «Молодий комунар» і ми скажемо, хто... Ваші друзі. Гадаємо, вони також не помилились і зробили правильний вибір — обрали найкращу в степах України рідну молодіжку.

Звичайно, в цей жорстокий час економічних потрясінь, тебе, дорогий читачу, цікавить вартість річної передплати нашого часопису. Вона чисто символічна (якщо зважити на щоденне «здерев'яніння» союзного карбованця) — 50 коп. на місяць, 1,5 крб. — на квартал, і 6 крб. — на рік! А 6 крб. — це пачка сигарет «БТ», третина курки, два поганеньких гранати на базарі, кілька імпортованих презервативів, одна поїздка на приватному таксі або навіть не кіло коопторівської ковбаси. То що Вам мліше — миттєве задоволення чи гарний настрій від «МК» на цілий рік.

Можете порівнювати й далі:

«Известия» — 22,56 крб.

«Правда» — 19,92 крб.

«Комсомольское знамя» — 12 крб.

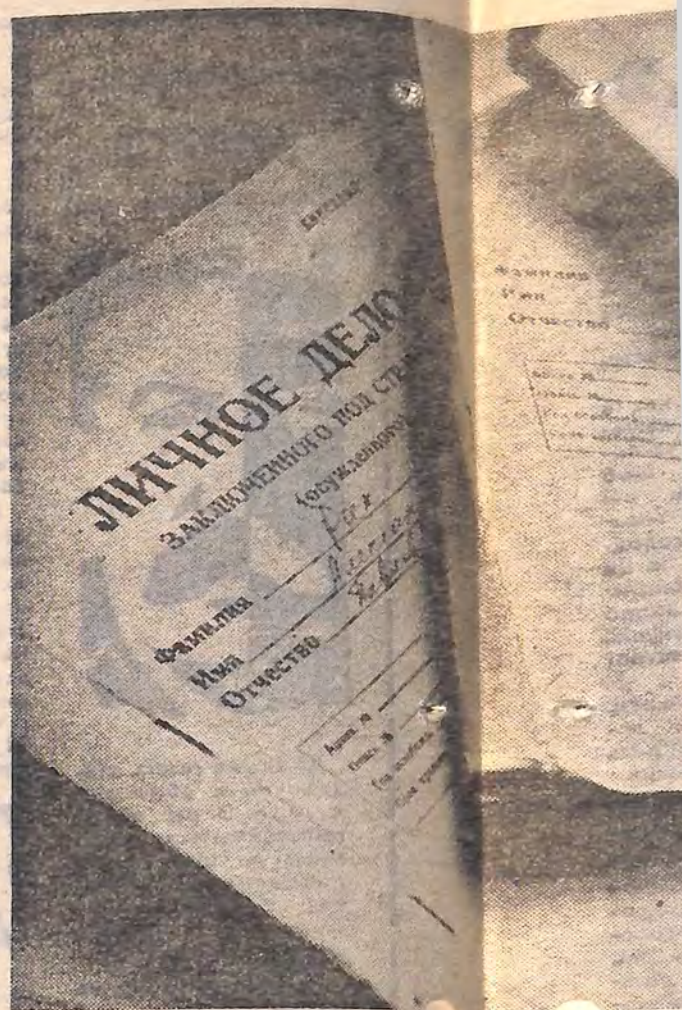
«Кіровоградська правда» — 12 крб.

Вибір за Вами, Вашими сусідами, друзями, колегами і суперниками. Поспішайте!

P. S. А для тих, хто лінується або не вміє читати — у нас маса малюнків і фото!

Нагадуємо: передплатна ціна на 1991 рік — 6 крб., наш індекс — 61103.

АНОНС!

У камері душно. Невелике заграване віконце з двору прикрите спеціальним щитом — щоб не було міжкаммерних зв'язків, попросту кажучи, аби посаджені сюди, не перегукувались чи дізнавались, де «розквартировані» взяті по одній справі «колеги».

У камері тісно. На кількох квадратних метрах четверо нар у два поверхи, між ними — вузький прохід, який з одного боку веде до дверей, з іншого — впирається у невеликий прилаштований до стіни столик. Що ж, це не готель, це — слідчий ізолятор. Зроблена по типу вагонного купе, камера, крім того, містить нехитрі комунальні зручності — вони, як кажуть, поряд. Четверо мешканок, побачивши несподіваних гостей, встали (такий тут порядок!) і дивились на прибулих хто з надією, хто з цікавістю, а хто й з відвертою байдужістю — скільки їх сюди ходить.

Ми зайшли сюди не просто так, ми зайшли сюди тому, що тут сидять (слово яке) дві дівчини, дві Олени, одна з яких зараз могла б навчатись в одинадцятому, інша — в десятому класах. Але вони сьогодні не за шкільною партою, а на казенних нарах, вони не учениці, а неповнолітні злочинці. Що може бути абсурднішим, ніж просякне потом, смородом, грубими матюками тюремне існування і ці ось симпатичні, такі безневинні, на перший погляд, дівчата, по суті ще діти, які навіть тут знаходять можливість підфарбовуватись, хоча парфуми у число дозволених для передачі речей не входять. Хай вибачать мені, звичайно, фахівці за не зовсім точну термінологію, бо це не тюрма, а зсього лиш слідчий ізолятор, але там, де воля відрізана колючим дротом, численними засувами і секретними замками, де людина втрачає основний свій привілей — жити де і як хочеться, як би воно не називалося, у народі кажуть коротко і ясно — тюрма.

Схоже, що дівчата особливо не печальються з того, що, на відміну від одноокласників, дивляться на небо крізь заграване вікно. В усьому разі на запитання заступника начальника СІЗО з політчастини В. М. Карпенка вони відповідали з нахабцями по-смішному. Правда, при цьому не могли відірвати від долу очей. Чи то від сорому, чи то... Добре, якщо від сорому.

Хочуть показати себе бу-валими, мовляв, все ні до чо-го, — сердито зітхнув уже в коридорі Володимир Миколайович. — А подивитися ж — так діти дитими. — Ех, — пішов далі не оглядаючись, — вони й досі не можуть зрозуміти, що все, гра скінчилася.

За вкрадені штани і чоботи доведеться відповідати втраченими роками. А коли дійде до них, літні кусатимуть. Добре, якщо дійде... В усьому разі час для цього, визначений судом, у них є. В однієї — чотири роки, а іншої — півтора.

Сашко Р. і в кабінеті замполіта, і згодом у камері, не усміхався. Так вийшло, що візит журналістів у СІЗО спі-впав із візитом його матері, який контролер в кімнаті передач повідомила — хлопцеві в цьому місяці передача заборонена. Володимир Миколайович згодився проясни-

повертається то до Карпенка, то до сина, — скільки ти будеш мучити мене? Краще б ти вже вмер, то один раз би поплакала, та й усе...

Материна тирада, певно-вже добре знайома хлопцеві, аж ніяк не зачіпає його, бо особливо не прислухаючись до її монотонних повчально-причитальних запитань, він продовжує щось незрозуміло бурмотіти. Таке враження, ніби у хлопця щось із голосом.

Через дві години цей безголосий акселерат разом із сусідами по камері причитимуть так, що, незважаючи на добрі двері, їх буде чути з одного

некаса відправлення за новою адресою, мовляв, потрудились. Робота та правда, не вхова, бо робить паперові коробочки молодим здоровим хлопцям — яким воно не те. Правда, як дав майстер навчально-виробничий майстерень М. І. Гринев, буває, що й ящики дерев'яні виготовляють — для помідорів, наприклад, чи огірків. Тепер чомусь ось вона не дає замовлень. Певно, торою у неї вже в порядку.

От і сьогодні хлопці роблять коробочки під кухонні сокири. Робота неважка, але

ЗАМІСТЬ ЗОШ НЕБО В КЛІТКІ

ОДИН ДЕНЬ У СЛІДЧОМУ ІЗОЛЯТОРІ, ВІДОМОМУ ЩЕ ЯК У

ти жінці ситуацію, однак поки утрясли різноманітні виробничі питання, замполітоз повідомили: Сашко знов викинув коника — щойно ковтув голку. Зараз ним займається медицина.

І своїм рідним, і працівникам слідчого ізолятора шістнадцятирічний Сашко приніс немало клопоту. Небажання вчитись, а відтак пропущені уроки, зухвала поведінка спочатку у нірвоградській школі-інтернаті, згодом подібні «подвиги» у Балахівській спецшколі — то його внесок у сімейну історію. Розгромлена під його керівництвом камера. Інші речі, про які навіть рука не піднімається писати (вони чітко зафіксовані у рапортах контролерів внісистою до начальника), тепер ось фокус із кованням голки (щоб у медчастину попасти) — це вже його витівки в СІЗО.

Саша, навіщо ти ковав голку? — у кабінеті Карпенка матір і сина розділяє службовий стіл.

Довгий, худий, із відстоєбурченими вухами, що особливо вирізняються на фоні наголо стриженної голови, хлопець дивиться у вікно, що за спиною замполіта, і не повертаючись до матері, гундосить собі під ніс:

— Хотів захистити... а воно... а вона... Хлопці бачили... я не хотів... а вона пішла...

— Для чого ж ти камеру розбив, хлопця, каже он Володимир Миколайович, підбурював? Тепер покарали тебе, передачу не беруть. Саша, — жінка, акуратно зачесана, з підфарбованими губами, а очі — ні сльозинки,

ні слези довжелезного коридора в інший. Хлопці бунтували «Отоварку давай!», вимагаючи, аби їм дозволили скупитись у розташованому в цьому ж корпусі ларку. В принципі, ніхто із них, крім Сашка (за порушення правил режиму утримання), не був позбавлений такої можливості, однак кричали всі четверо — аякже, «товариша» «підтримували».

За кілька днів до цього обласний суд затвердив рішення районного про позбавлення Олександра волі на три роки. Тепер його, як і інших засуджених неповнолітніх, чекає виховно-трудова колонія. Разом з ним піде туди і детальна характеристика з усіма його «подвигами».

Саша набирає бали, — говорить інструктор політчастини, який безпосередньо працює з неповнолітніми, С. А. Жученко, — тільки не на свою користь. Кожне зауваження, кожний його вибрик буде потім йому ж на шкоду, якщо в колонії йтиме мова про умовно-дострокове звільнення.

Він хоче утвердити себе вожаком, — це В. М. Карпенко. — І хлопців підбурює, і сам остеронь не залишається. Бачили, яке ягнятко сиділо в кабінеті, а тут — героєм. Аж жінка ж дивляється. А не розуміє, дубова його голова, що таке героїство інколи закінчується дуже плачевно...

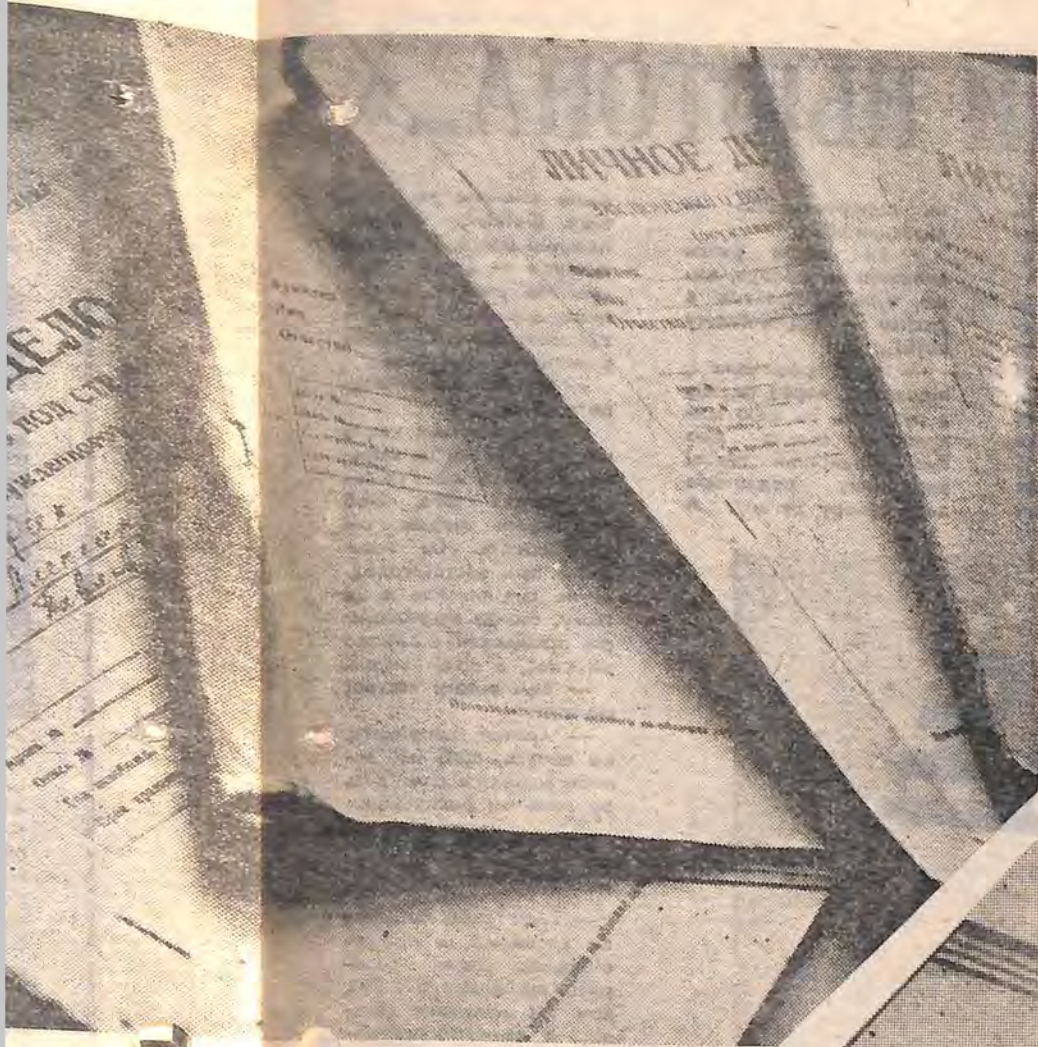
У слідчому ізоляторі не тільки «сидять», тут ще й працюють. Правда, не всі. Ті, чийми гріхами суд ще не займався, «відпочивають» по камерах, а хто вже має строк і

ж і платять за «Гідросилам» копійки.

— Ми ж їм допомагаємо і вони б нам допомогли, — видно, що замполіт каже це в котрий уже раз і не першим. — Хоч би верстали якийсь списаний дали. Хлопці в помешкивали, зате б робота була справжня, чоловіча, і платили б більше. Тут би і робили, і вчилися би. А то що то коробочки. Дитина її сліпить, а хлопцям по 16-17 років.

У цеху, котрий поряд, на стіні (імпробована виставка виготовленої тут власними силами облицовальної гіпсової плити, при чому найрізноманітніших розмірів і візерунків, є гіпс, є бажання робити її, немає, виявляється ринку збуту, а наш час — різке падіння мовірна.

Агов, господарники! Люди добрі! Якщо вам потрібна облицовальна плитка, придатна і для внутрішніх і для зовнішніх робіт, шукайте її у далеких краях в напіваіснуючих кооперативах. В установі 305/184 (що ж таке життя, людина приспівується до всього) — працює у космосі, а жерлі вулканів, за колючим дротом — там із задоволенням виконать ваше замовлення. В усьому разі, коли люди, позбавлені волі, працюють, від якого виграють і вони самі і суспільство. З одного боку перестають бути утриманцями і відчують себе хоч в якійсь мірі такими ж, які віддають внаслідок мість отаманів за високими мурами. З іншого — у зайняту ділом голову дурні помисли не полізуть. Грубо, звичайно, але варто

некає відправлення за новою адресою, можуть потрудитись. Робота тут, правда, не вихова, бо робити паперові коробки молодим здоровим хлопцям — якось воно не те. Правда, як каже майстер навчально-виробничих майстерень М. І. Гречнев, буває, що й ящики дерез'яні виготовляють — для помідорів, наприклад, чи огірків. Тепер чомусь овочева база не дає замовлень. Певно, з торою у неї все в порядку...

— От і сьогодні хлопці роблять коробки під паперові коробки. Робота неважна, але

Спеціальні замки, засуви, неможливі грати, просяклі потім і ненавистю камери, металева сітка над головою — для людини, котра прийшла сюди вперше з чисто виробничого чи професійного інтересу подібна екскурсія буде вагомим аргументом і для неї, і для її знайомих, якщо колись питання стане рубка: переступати заборонену межу чи зупинитись? Краще зупинитись. Попастись сюди неважко, а от шлях звідси (якщо коли буває дуже довгим)...

Володимир Миколайович каже, що зараз у СІЗО неповно-

СТЬ ЗОШИТА ІТНИКУ

ВІДОМОМУ ЩЕ ЯК УСТАНОВА 305/184

ж і платять за неї «Гідросила» копійки.

— Ми ж їм допомагаємо і вони б нам допомогли, — видно, що замполіт намагається в котрий уже раз і не найпершим. — Хоч би верстат який списаний дали. Хлопці б пометикували, зате б робота була справжня, чоловіча. І платили б більше. Тут би і робили, і вчилися би. А то що тої коробки. Дитина її склеїть, а хлопцям по 16—17 років.

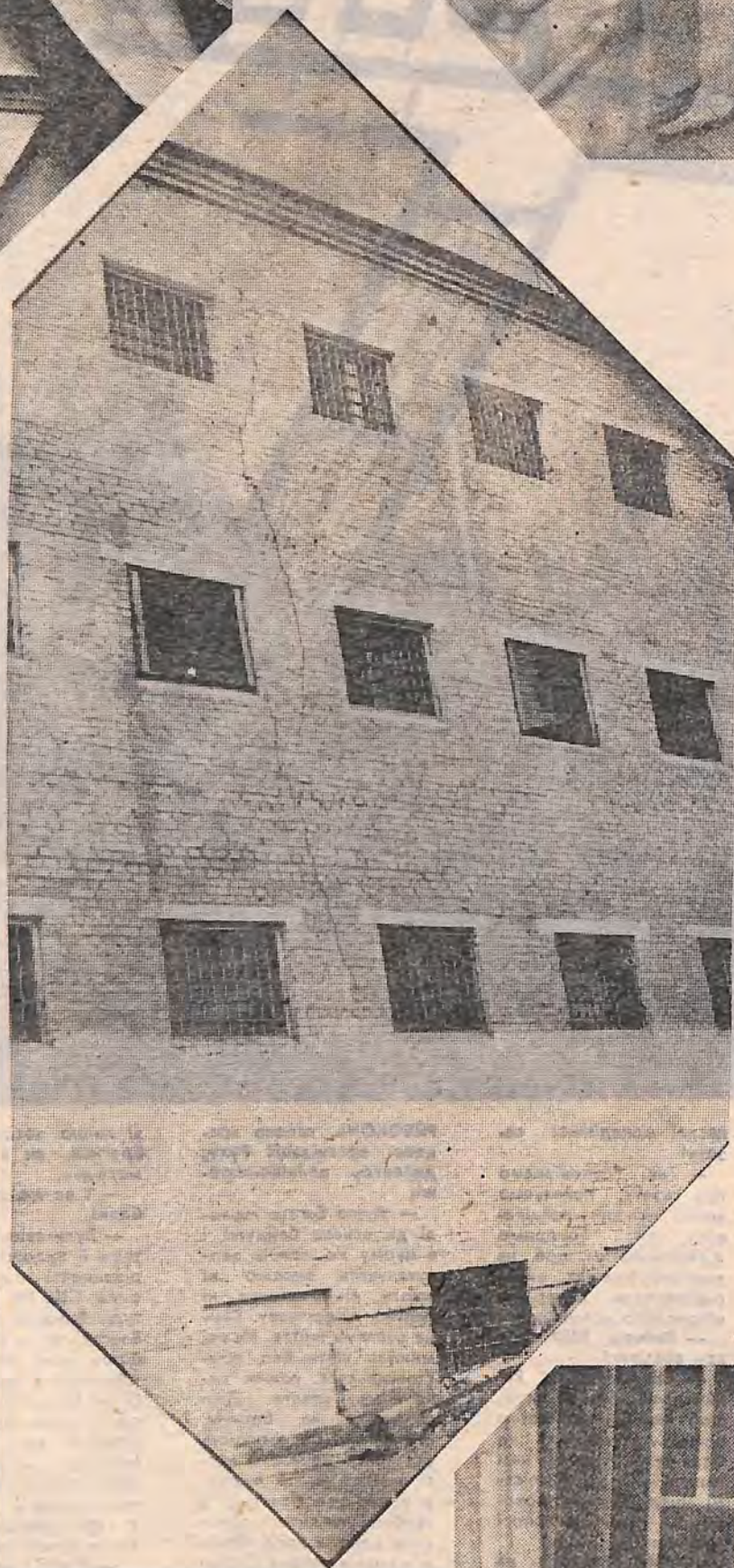
У цеху, котрий поряд, на стіні — імпровізована виставка виготовленої тут власними силами облицювальної гіпсо-вої плитки, причому найрізноманітніших розмірів і візерунків. Є гіпс, є бажання робити її, немає, виявляється ринку збуту. Наш час — рік димовірня.

Агов, господарники! Люди добрі! Якщо вам потрібна облицювальна плитка, придатна і для внутрішніх і для зовнішніх робіт, не шукайте її у далеких краях і напівіснуючих кооперативах. В установі 305/184 (що ж таке життя, людина пристосовується до всього — працює у космосі, в жерлі вулкана, за колючим дротом — теж) і задоволенням виконують ваше замовлення. В усякому разі, коли люди, позбавлені волі, працюють, від цього вираються і вони самі, суспільство. З одного боку, перестають бути утриманцями і відчувають себе хоч в якійсь мірі такими ж, які ходять вулицями міста отам, за високими мурами. З іншого — у злочинну ділом голову дурні помістили не полізуть. Рубо, значайно, але вірно.

літні правопорушники становлять 1% від загальної кількості його мешканців. Багато це чи мало порівняно з іншими спецстановами такого типу? Не знаємо. Та навіть одне дитяче лице, закрите від матері залізними ґратами — то страшний докір всім його рідним і близьким, які власне благополуччя чи службову кар'єру (а то й заливе бормотухою напівлюдське існування) проміняли на казенні нари для рідної дитини. Отой процент — то десятки знівечених долів, яким би вчили теорему і закону у класах чи аудиторіях, а не вражати слідчих чи офіцерів-вихователів вишуканими цитатами із кримінального кодексу. Їм би наминати мамині пиріжки, а не дождатись ретельно відміряного казенного пайка...

...Залізні ворота глухо стукнули за спиною. Там, за тюремною брамою, залишилися (за визначенням кримінального кодексу) грабіжники, хулігани, шахраї, гвалтівники. Одним з них далеко за 50, іншим ще немає й 18. Оці, останні, й тут на особливому рахунку — неповнолітні ж. Їм дозволяють дивитись телевізор, додають масло до нехитрого раціону. Навіть відбій для них не о десятій (як для дорослих), а о дев'ятій вечора. В усьому ж іншому за скоєні злочини вони відповідають сповна. Перед правосуддям ці хлопці й дівчата перестають бути дітьми, вони стають злочинцями. І тоді про волю залишається тільки мріяти...

О. ПИЛІПЕНКО,
В. ГРИБ [фото],
спецкорр
«Молодого
комунара».

«МОЛОДИЙ КОМУНАР»

6 ЖОВТНЯ 1990 РОКУ

ШОСТА І СЬОМА
СТОРІНКИ

«ЯКЩО ВИЗНАЄМО ЗАКОНИ НЬЮТОНА...»

В універмазі, крім зубної пастки, кількох біжутерійних зачісок і пластмасок, були ще порожні полиці й віршовочки — відділ не торгує. Нічим. «Відпускається тільки за рецептами райлікарні» — цей напис прочитала не в аптеці на ліках, а в гастрономі на баночці фруктового соку. На дзеркалі кафе «Візит», процесу оснащення якого наша газета колись відвідала не одну сторінку, висів дебелий замок, з підвісного місточка над інгулецькою заводською милуватися купанням диких качок було небезпечно — крізь дірки на дні мосту за просто шубовснеш у ряску до жаб. Уже після цієї п'ятнадцятихвилинної прогулянки по райцентру Петрове думки про інтерв'ю на тему «а чим живе місцева молодь і як їй жити далі» здавалися непристойними. Бо, мабуть, довелось б перебудуватися на питання «що вона їсть і де бере одяг». Але дитячі атракціони в невеличкому прибережному парку, яких раніше не було, трохи вітшли: значить, не все тільки гіршає, тому мені вдалося пересилити ніяковість і все ж запитати першого секретаря Петрівського РК ЛКСМУ (МДС) Сергія КОНСЕВИЧА, чи живий ще комсомол у районі.

— Ще живий, але переносить великі труднощі. Райком сформували демократично, туди ввійшли люди, котрим доля ВЛКСМ небайдужа. Але допомоги від них первинним майже немає. Пасивність велика. Немає з ким втілювати хороші задуми.

— Які, наприклад?

— Більше року намагася обладнати тенісний корт. Потрібні матеріали. Радгосп каже — це не головне. Раніше діставали їх у Жовтих Водах.

— Купували вільно?

— Домовлялись. А тепер це неможливо. Комсомол живий по крупних організаціях — у радгоспах «Маріампільський», «Пятихатський», колгоспі імені Леніна. Там, приміром, дають ставку інструктора по спорту. А багато дрібних організацій від нас відвертаються. Ми не можемо там нічого конкретного запропонувати людям. Навіть профспілки більше дають.

— А як справи зі вступом до комсомолу?

— Зараз на облік 1950 членів ВЛКСМ, а в 1984 році, скажімо, було 2440.

— Є випадки виходу зі спілки?

— Так. Наприклад, одна вчителька вийшла, сказавши, що комсомол нікому не потрібен. Але прийом по цій школі до ВЛКСМ не впаа. Взагалі масового виходу немає, та, думаю, він буде.

— Нові якісь моло-

діжні організації в районі є?

— Ще немає. У нас виникла перша в області організація Руху, з якою ми в контакті. Наприклад, і вони, і ми за те, щоб наші хлопці служили тільки на Україні.

— Сергію, а що зримає, так би мовити, речове зробив останнім часом комсомол?

хунку. Був кооператив, то з ним лише неприємності. Фіналіст стверджував, що там спекулювали.

— До КНРС багато комсомольців вступає?

— Зменшення немає. Раніше більше приймали колгоспників і робітників, а тепер стали й інтелігенцію.

— Чи займається райком передплатами об-

кілька) на базі комсомолу, бо тяжіння до колективу — в природі людини.

Життя тече, виникають нові громадсько-політичні структури. У Петровому, як уже сказав Сергій Консевич, новим утворенням є Рух. Як там дивляться на місце молоді в суспільстві, її перспективи? Про це мені розповів Анатолій

ки поперевертатись — агресивною.

— Ви могли якось впливати на молодь, адже, чула, працювали в дитячо-підлітковому клубі...

— Його розігнали і, підозрюю, через те, що я рухівець. За мою минулорічну статтю про Рух у районній газеті заступнику редактора дали сувору догану. А

наша система не годиться. Вчителі, вважаю, повинні вчити, культпрацівники — вести культурно-освітню роботу, кіношники займатися кіно. А тут мені ось доводиться ремонтом займатися...

— Молодь бажав вступити в Рух?

— Звертаються навіть школярі, та ми їм кажемо, що малі ще. Рух потрібен для того, щоб відкривати людям очі на дійсність. От говорять: при застоях голодні не сиділи. Але ж це тому, що за нафтодолари продавали багатство не своє, а дітей і вників.

— Вам відомі настрої молоді?

— Хлопці, наприклад, не хочуть, щоб їм гопи одбили в армії десь за межами республіки.

— А як на Україні попадуть служити в Чорнобилі?

— Туди треба посилати не хлопчаків, а професіоналів. Деякі говорять, що пішли б у Рух, аби тут автомати давали... Я вважаю, що достить уже стріляти! Не стріляти треба, а переконувати людей, щоб не молилися на догми. Лектор із Кіровограда якось цитував нам Віллі Брандта, здається: «Якщо ми визнаємо закони Ньютона, то хіба це означає, що ми ньютоїсти?»

— Не боїтесь виникнення нових догм у Рухі?

— Від цього ніхто не застрахований. Я вважаю, що все повинно ґрунтуватися на законах доцільності.

— Анатолію, як ви оцінюєте становище в комсомолі?

— Він дише на ладам. Внески платять, ну, десь щось зроблять... Це надто політизована організація. А от у скаутів, скажімо, є конкретна мета — виховати здорове покоління. Є й ідеологія — вшанування християнських заповідей. Хіба це погано?

— Чи підє молодь у нові партії?

— Думаю, що поки партії формуються, хай у них краще діють досвідчені люди. Може, коли партії стануть на ноги, то матимуть свої молодіжні організації.

— Вам подобається СНУМ?

— Не дуже. Багато в них нетерпіння до інформислення. Програма нормальна, а дух — не дуже.

— Молодь треба виховувати, як ви вважаєте?

— Треба. Раніше це робила церква, і непогано. Зараз, вважаю, молоді люди передусім повинні мати вибір у навчанні. Щоб були гімназії, ліцеї. Треба, щоб батьки, якщо захочуть, могли здати дитину в школу, де читають Закон божий.

Бесіду вела
Н. ДАНИЛЕНКО.
Петрівський район.

— Останнім часом нічого такого нема. Ми влаштуємо урочисті посвячення в хлібороби, проводи в армію, святя врожаю, брали участь в організації безпрограшної лотереї...

— ...у якій можна було виграти...

— ...барана, курку, гуску, каву, чай. Є в нас військово-патріотичний клуб «Аскер», куди ходять 30—40 дітей у секції рукопашного бою, стрільби. Рації там є. Секції ведуть ентузіастів, спорттовариство «Колос» допомагає. Привезли у клуб списаного вертольота.

— Кафе не працює?

— Ні. Нема людей, котрі хотіли б там працювати на госпрозра-

пленої молодіжної газети!

— Так. Розповідаємо про газету, показуємо кращі номери, найцікавіші статті. Говоримо про перспективи, щоб на політиформациях використовували матеріали «Молодого комунара».

— Райком КПУ дає вам вказівки?

— Практично ні. Раніше день був не день, щоб перший секретар райкому комсомолу не бігав туди. А тепер нам кажуть — хазяйкуйте самі. Іноді разом проводимо заходи на основі партнерства.

— Ваші прогнози на майбутнє комсомолу?

— Думаю, він трансформується в молодіжну організацію (або

РЯБОКОНЬ, голова місцевої організації Руху, директор райкіномережі:

— Дуже багато молоді до всього байдужі, і в цьому не можна звинувачувати окремо ні школу, ні комсомол, ні партію, ні державу. Винна система життя. Не всі можуть жити без пристосування, кожен хоче щось урвати. Діти дивляться на батьків, помічають роздвоєність офіційної моралі. В місті, може, не так видно, а у нас усе бачать. З трибуни людина говорить одне, а потім йому з машини пакети зивантажують — того від людей не сховаєш. Це і виховало молодь у душі кабі погулять та лавоч-

зі мною хотіли... прозібралася, як я виховую молодь».

— І як же ви це робили?

— Були секції фізкультури й художньої самодіяльності при Петрівській СШ № 1, ходили туди близько 200 дітей. Взагалі-то, ніяких перевірок моєї методики і офіційного закриття клубу не було. Просто культурно-спортивний комплекс не вів наш клуб (щоб очі не мозолила) у свій графік роботи по підлітковому дозвіллю, а облпрофрада перестала фінансувати.

— У своїй нинішній діяльності ви якось із молоддю стикаєтесь?

— Чим далі, тим більше переконуюся, що

ДЕ ПОВАГА ДО ГАЗЕТИ?

Працівники Рівнянської автостанції зірвали газету «Молодий комунар». А було це так: щоб більше ознайомити читачів з газетою, з надією, що передплата її, вирішив на автостанції почепити «Молодий комунар» з цікавими кореспонденціями. Пасажири, які знаходились тут, із задоволенням читали статті,

обговорювали їх. Але коли другого дня, зранці їхав на Кіровоград, то, на жаль, газета була вже зірвана. Запитав у касира: хто ж зірвав газету, чи не бачили?

— Газету зірвала я, — відповіла касир. — Тут тобі не дошка оголошень, — нервово, на весь голос продовжила вона. — Мені за ваші газети догана є від начальника.

Начальник автостанції, що в Новоукраїні, Дейкун, до нашої газети поставився теж не краще касира, моляв, у нас на автостанції не дошка оголошень...

Ось так дехто ставиться до газети, яка прагне давати об'єктивну інформацію про життя нашого краю.

Леонід САВИЦЬКИЙ.
Новоукраїнський район.

МАЧУХА НЕ ДАЄ СПОКОЮ

Фізіологічна і моральна зрілість юнака чи дівчини мають їх в небачений романтичний світ. Вистраждаючи почуття кохання ведуть їх під вінець одруження. Створюється нова сім'я, примножуються турботи, благородні почуття. Так воно завжди було, є і надалі має бути.

Долі людські, однак — не лотерейні білети, на які може випасти щасливий виграш або нічого. Долі людські будуються руками розумом подружжя, як будинки будівельниками. Недопустимі тут помилки в закладці фундаменту, бо саме від його якості і залежатиме міцність зведеної споруди, а значить, і сім'ї...

Володимир А., 36 років, працює в новоукраїнському кооперативі «Дизайн». Коли цей чоловік з'явився на порозі редакції «Молодого комунара», неспокій його душі вимальовувався на обличчі, очі ховалися за слюзовою полудою. Він просив редакцію втрутитись в його сімейні справи.

— Я вдруге одружений, — розповідає Володимир. — Першою моєю дружиною була Світлана. З нею ми

прижили троє дітей: Таню (10 років), Оленку (9 років), Аллочку (8 років). Ми розірвали з нею шлюб в офіційному порядку. А сталося це, мабуть, тому, що хтось із нас не вкладався в норми сімейного життя, порушив їх, не зберіг до кінця вірності. Наші шляхи розійшлися... Після розлучення двох дочок віддали мені, а третя, оскільки на той час була грудною, біля неї лишилася. Але ніяк і третя — Аллочка більше знаходиться біля мене. Жили ми у виділеній мені квартирі комунального підпорядкування. Розумів, що дітям не вистачає материнської теплоти... Тож одружився на Зінаїді Д. З тих пір я потрапив у другі тенета сімейної несправедливості.

До моїх дітей вона ставилася відчужено, ображала. Зінаїда теж має троє дітей: один син — Сергій відбув службу в Афганістані, мешкає в Кіровограді, другий син, Василь, — в армії, найменший, Юрко, був направлений у Балахівську спецшколу, звідки зник більше року тому невідомо куди. Одного разу після уроків (навчалися вони тоді в

школі № 6) оцей же Юрко, коли був наодинці з моєю донькою, завадав їй тілесних ушкоджень, намагався звалтувати. На щастя, цього не трапилось, бо на допомогу прийшли сусіди... хоч двері були заперті.

Після другого розлучення Володимир залишився вірним батьком своїм дітям, які живуть разом з ним. Та хіба тим дітям можна спокійно жити? Зінаїда Д., яка не є дружиною Володимира А., продовжує тут себе поводити, як у власній вотчині. Її виселити Володимир не в силі, хоча і знаходив для неї квартиру...

— Скільки живемо на світі, але такої долі тяжкої, як у Володимира, не бачили. — Так говорили Зінаїда Черкаська та Тетяна Кочура. — Мабуть, ми просто заикли, що чоловік зазжди винен перед жінкою, чомусь віримо жінкам. А чому не позирати чоловікові? А, можливо, і жінка в чомусь провинилася? Друга дружина Володимира, як і перша, не кришталева в ставленні до чоловіка та дітей. Обидві не відмовлялись від чаточки...

Розмова про Володимира з сусідами, керівниками на виробництві мала вже інший тон. Скромний, працьовитий, хороший батько дітям, але здруге, мовляв, потрапив у карколомну карусель. У редакції є позитивна службова характеристика на Володимира А. Та цікаво, що скаже про колишнього чоловіка сама Зінаїда Д.

— Розійшлися ми через його матір. Вона постійно колотить нас... Діток його я сама доглядаю, купаю, годую їх, а школу на батьківські збори зазжди ходжу. А він щомісяця додому зарплати своєї не носить...

Здавалося б, що Зінаїда Д. короша і терпляча жінка. Та все це спростовано тими, хто знає Володимира. Заплямувати чорнічу гідність їй не пробіла. При спілкуванні з помітив, що Зінаїда Д. прагнула асоціювати з чоловіком, доводила, що і діти у неї були зазжди охайні, скрізь чисто. А да ж вона, та чистота, коли у цієї хазайки навіть посуд валяється біля столу, на брудній газплаті, мабуть, кілька днів на миті ложки, тарілки... А про

естрада... То неважко можна повірити, що вона, мацуха, турбувалася про нерідних дітей, що вони були зазжди нагороджені.

І на батьківських зборах Зінаїда жодного разу не була, не цікавилася справами дітей у школі. Про це турбувалася рідний батько. Неправа і те, що гроші Володимир А. пропивав. Ні, він положив зарплати віддавав Зінаїді, решту грошей витрачав на дітей. Але і ті гроші у нього віднімала. Зараз діти поки що на вихованні і утриманні бабусі Ганни Миколаївни (його матері).

Вони там чисто зодягнені і нагороджені, чого не було у мацухи. І намагаються непогано. Директор школи та класний керівник СШ № 6 показували журнали з оцінками. «Здібні учні! Але вони б училися краще, якби не переживали отого травмування душі», — сказали педагоги. Бо мацуха у їхній квартирі і понині не дає спокою. Куди подітися дітям? Адже з села, де вони знаходяться у бабусі, в школу до райцентру добиратися неблизько.

Ми попросили юриста Ленінського РЗВС, завідувач юридичною консультацією Галину Григорівну Ромаданову прокоментувати цей факт. Ось що вона сказала:

— Згідно ст. 116 ЖК УРСР, якщо наймач, члени його сім'ї або інші особи, котрі проживають разом з ним, систематичним порушенням правил соціалістичного співжиття роблять неможливим для інших проживання з ними в одній квартирі, чи одному будинку, а заходи запобігання і громадського впливу виявились безрезультатними, виселення винних на вимогу наймодавця або інших зацікавлених осіб провадиться без надання іншого житла.

Якщо до Зінаїди Д. ажилювалися заходи запобігання і громадського впливу, Володимир А. необхідно звернутись до юридичної консультації за місцем проживання для складання позовної заяви в народний суд. Адаюкат підбере необхідні документи, які підтверджують позовні вимоги, складе позовну заяву, роз'яснить права громадянства на житло.

Леонід ЦИГАНКОВ.

Новоукраїнський район. Від РЕДАКЦІЇ: Коли матеріал був підготовлений до друку, до редакції знову завітав Володимир А. І повідомив, що діти не можуть знаходитися вдома і спокійно навчатися в школі. Сподіваємось, що життя учнів СШ № 6 поцікавиться райком комсомолу.

МОДЕЛІ НА ВИСОТІ

В кінці минулого місяця на стадіоні «Піонер» змагалися юні азіамоделісти області.

Два перших місця — за кіровоградськими командами. На першому — команда обласної станції юних техніків (тренер О. М. Донець), на другому — спортсмени обласного Палацу піонерів (тренер С. С. Семенюта).

Почесне III місце зайняв Олександрійський Палац піонерів, тренер їхньої команди — В. І. Чумак.

Чистого вам неба!

Наш кор.

Так ви хочете в Італію? Бо вже у відповідні установи здано документи для поїздки в цю країну на II переможців оголошеного конкурсу. Ними стали Анатолій Іванович Кривульченко, кандидат географічних наук, доцент педінституту; Володимир Гуцу-Біденко, юрист; Юрій Яровий, журналіст; Ольга Кравець, Олексій Кривульченко, Олег Чабан, Олена Волошина, Олег Чумаченко — студенти педінституту; Федір Еконос, художник-дизайнер ТОМу; Наталя Василівна Костенко, викладач іноземної мови; Тамара Сухомлин, перекладач.

У конкурсі взяло участь багато екологів. На жаль, дехто, як, приміром, вчителька з Компаніївського району Тетяна Гнатенко, із запізненням прислали свого листа-заявку.

Всі учасники семінару (звичайно, якщо

«відповідні інстанції» чітко справляться з оформленням документів) візьмуть участь у роботі міжнародного екологічного семінару в місті Падуя.

Ю. ДЖЕРЕЛЬНИЙ.

ЯК ПІШОВ ТВІЙ СУДЖЕНИЙ У СОЛДАТИ...

Наш кореспондент побував у військовій частині. Перша його бесіда — з Миколою Івановичем ГУЛЕЦЬКИМ.

— Чи поділяєте ви думку, що Україна, яка проголосила державний суверенітет, повинна мати й національну армію?

— Вагаю, що національна армія для незалежної України можлива, як і для будь-якої держави світу. Однак Україна є складовою частиною Радянського Союзу. Створення національних армій, вважалося, приведе до дроблення і зменшення оборонної функції в рамках Союзу. І більше того — до підіриву всіх існуючих зв'язків у економіці. А економіка, як відомо, визначає політику, рівень оснащення армії, від якого залежить боєздатність і обороноздатність. В усі часи всі державні керівники прагнули об'єднати свої сили. А тому прагнення піти по своїх квартирах вважалося неспокійним і недоцільним для кожної держави. Процеси, які сьогодні спостерігаються,

проходять болісно. Це впливає і на армію. Нинішня реформа армії повинна привести її на якісно новий рівень. Гадую, потрібна професійна армія, укомплектована на добровільному наймі. І, звичайно, вирішити це повинні всі республіки на основі союзного договору.

— Якою за структурою, на ваш погляд, має бути нова республіканська армія — професійна чи за призовом?

— Для наявності і підготовки резервів республіка може мати і національні формування на основі союзного договору. Крім цього, вважалося, що необхідно ввести і альтернативну службу.

— А чи реальні строки для повернення солдатів на Україну — початок жовтня та початок грудня цього року?

— Строки вважалося нереальними. Це, по-перше, порушення конституції держави. По-друге, відбудеться на боєздатності частин.

— Чи не викличе ця постанова протидії, а якщо й викличе, то який вихід із цієї ситуації?

— Як я вже говорив, необхідний союзний договір. Тільки на основі цього можна згладити всі гострі кути, які виникають в різних регіонах, з урахуванням географічного положення, національних особливостей та інших факторів.

Думка молоді: Олександр МАКОВЕЦЬКИЙ, комсомолець, проживає в Олександрії:

— Олександр, чи є в тебе бажання служити за кордоном, або скажімо, в Латвії, Вірменії?

— Нині мені шістнадцять років, до служби залишилось не так і багато. Скажу чесно, хотів би служити будь-де, тільки не за кордоном. У мене серце займає вогнем, коли бачив на власні очі у цинкових домовинах трупи моїх земляків, яких привозили з Афганістану. Нікому із нас невідомо, за що стільки молодих хлопців наших загинуло там, за чий інтерес? Звичайно, я теж так само віддам своє життя, але за свою Батьківщину, за свій народ...

Євген СУХАРЬОВ, молодший сержант:

— Радий, що служу на Україні. Сам я киянин. Під час навчання у сержантській школі побував в Азербайджані і Прибалтиці. Помічав там різні міжнаціональні конфлікти... Приднуюсь до голосу матері, які вимагають повернути їхніх синів для проходження служби в армії на рідну Україну.

Думка матері: Т. М. КАПАЦЕВИЧ, старша медсестра приймального відділення Новгородківської центральної районної лікарні:

— Недавно у відпустку з армії приїздив мій Ігор. Служить він у Пермській області. Звичайно, була рада синови. Про службу свою говорив мало, все цікавився життям і здоров'ям матері, батька... Здавалося, асе гаразд. Син живий, здоровий, тільки радіти йому. Та коли перед світанком підійшла до ліжка Ігоря, щоб прикрити його, на ногах побачила рани. Серце моє обкипіло кров'ю. Хоча сама медик, але діагноз встановити було важко. Ось така у нього служба. Як

би служив на Україні, могла б хоч один раз на місяць відвідати його, а так...

Я приєднуюсь до голосів матері, щоб повернути синів наших на Україну.

Л. О. ТИТИЦІНА,

М. Олександрія:

— У мене два сини. Анатолію — 15, Валентину — 5 років. Так що для мене актуально те, що проголосили державний суверенітет України і повинна мати вона й національну армію. Адже скільки б не говорили, що армія перебудовується, є ще діти, є міжнаціональні конфлікти, які спалахують то в одній, то в іншій республіці. Хотілося б, щоб у нас були професійні військові частини, якщо взагалі в них буде потреба. Україна в майбутньому має стати нейтральною державою, як записано в Декларації про суверенітет. Було б чудово, якби адалоса реалізувати ці слова.

Під час мого перебування у військовій частині жоден солдат чомусь не розповідав про «дідівщину». А ось

недавно одержав листа від свого товариша, котрий служив на Миколаївщині, а сам із Нової Праги Олександрійського району. Цитую кілька рядків: «Уже 110 днів, як я на службі, а подумав — кається, вчора у мене були прозоды. Скоро уже на флот. І хто знає, як там буде? Один говорить — легше, другий — похуже, гонять очень... С колективом отношения ухушилися, тяжело находить общий язык. Стараются унижить на каждом шагу. Порой очень тяжело бывает. Ты, конечно, извини меня, что я об этом пишу, это, конечно, мои проблемы. Но иногда так охота выпить кому-нибудь свою душу. Ведь родителям об этом не напишу... Мне пишет мой самый лучший друг, с которым мы делили все. Так у него служба тоже на мед. Служит он в Читинской области — саперные войска. С утра до вечера акальвают лопатами и кирками. Деды забирают все до последней мелочи...»

Леонід САВИЦЬКИЙ.

АМФІТЕАТР ПЕРЕПОВНЕНИЙ...

Сто років минув з того часу, коли вперше в історії українського театру мистецтва саме в Єлисаветграді в 1890 році було здійснено економічну реформу в театрі. Під орудою П. Саксаганського І. Карпенка-Карого було засновано артистичну спілку з метою залучення всіх її членів до участі в економічно-господарській діяльності театральної трупи. Це був перший крок на шляху до перебудови театральної справи.

Для досягнення згоди при розподілі прибутків ми вирішили заснувати спілку з однаковими для всіх можливостями заробити і втратити. Так пояснювали свій намір експериментувати організатори артистичної спілки. І як пізніше з'ясувалось, вони були на правильному шляху. За підсумками театрального сезону значно зросла заробітна плата акторам; з'явилася можливість нахолодити їм надбавку, що з свою чергу сприяло зростанню авторитету товариства. Вважалося за честь бути причетним до справ артистичної спілки, були навіть випадки, коли в акторів з інших труп виникало бажання перейти до експерименталь-

ної трупи під орудою П. Саксаганського і його брата І. Карпенка-Карого. Діяльність спілки постійно вдосконалювалась, до участі в реформі залучили всіх службовців трупи. П. Саксаганський вважав, що «...участь всіх службовців театру в правильному розподілі заробітку була однією з найважливіших проблем в «гуртожитку» і тим більше, в такій тісній корпоративній, якою можна вважати трупу артистів». Реформатори вважали, що духовне збагачення людини невід'ємно пов'язане з історичними умовами розвитку людства, від яких значною мірою залежить розвиток культури і мистецтва.

Корифеї українського театру дійшли висновку, що «ведення всякої справи навіть при незначному умінні багатьом здається неможливим, але це відбувається від звички консервативності, притаманній людині. І в даному випадку знайдуться такі, які б зволіли залишитися в колишньому положенні із боязку перед непорозуміннями, які в їхній уяві на той час виникають. Але коли вони дійдуть суті справи, то це питання постане перед ними в іншо-

му світлі... Це буде перехід до кращої або більш справедливої форми економічного існування трупи, і, по-друге, викличе порядок, дисципліну. Влада засновників і особливо режисера на перших порах повинні залишитися такими ж, які існують до цього часу. Немає рацій при поліпшенні економічної форми дозволити всім керувати справою, бо як відомо, що у семи няньок діти без очей, говорить народна мудрість. Ми впевнені, що всі зможуть оцінити належно наше прагнення зробити покращення економічного положення, оскільки ми, маючи фірму, визнання, кредит, довіря суспільства, маючи костюми, декорації, бібліотеку, віддали все це для загального безкоштовного користування на перших порах, заради зміцнення і забезпечення самої справи, яка до цього часу принесла всім насущний шматок хліба і буде приносити, якщо всі зрозуміють важливість цієї економічної реформи. І коли вона здійсниться, будуть тримати себе з такою ж гідністю в підкоренні владі, чим до цього часу товариші наші по службі відрізнялися».

Значну роль в перебудові театральної справи відіграв Іван Карпович Карпенко-Карий. На з'їзді сценічних діячів він запропонував звернути увагу на терміновий перегляд переобладнання театральної приміщення, а також вартості квитків на вистави. Він вважав, що існуючі театри ніби розраховані лише на заможного глядача, оскільки в театрах великий партер, багато лож, але всі вони майже порожні в той час, як галерея амфітеатру, балкон, частіше всього переповнені глядачами, незважаючи на те, що ціни на так би мовити, дешеві місця досить високі. В його розумінні театри повинні бути зручними і просторими, устатковані у вигляді арен і галерей. На його думку, «лише такі театри можуть давати хороші підсумки, стосовно зборів, — галерея на 600 осіб — по 15 копійок, потім місця за ложами повинні бути в шість рядів і партер також недорого, ложа 3-4 крб., а крісла від 60 коп. і до 1 крб. 50 коп.».

Спроби влаштувати вистави в циркових приміщеннях увінчалися успіхом — у театр прийшов глядач з народу. Вартість

квитка на виставу становила 1/6 денного заробітку робітників. І. Карпенко-Карий вважав доцільним розробити макет нової, більш досконалої театральної споруди і побудувати нові типові театри замість непристосованих існуючих театральної приміщень. Виходячи з практичної діяльності, «...залучення до театру неможливого глядача сприятиме піднесенню театральної справи, розвитку культури українського народу. Якщо буде створено зразок театральної будови з безліччю недорогих місць для бідного глядача — театральна справа набагато зросте. Театральне приміщення завжди приносить хороший прибуток, але при цьому зразком вважати не пишність партера і лож, а зручність, простір, простоту і дешевизну всіх місць вистави».

ПІСЛЯМОВА. Нашим сучасним театральним діячам, мабуть, бракує енергії, а, може, й досвіду, щоб втілити в життя думки і мрії наших земляків, корифеїв українського театру, які сто років тому починали таку цікаву і потрібну справу. Можливо, ми дочекаємося того часу, коли глядачі матимуть змогу відвідувати новий театр, будова якого затягнулася на роки.

К. ОКУНЬКОВА
театрознавець зг

У зв'язку з ростом пізнавального інтересу людства до позаземних цивілізацій вчені останнім часом починають направляти свою дослідницьку діяльність на вивчення пам'яток матеріальної і духовної культури минулого. Особливу увагу їх привертають легенди і перекази окремих розрізнених племен, які мешкають у наш час у важкодоступних джунглях різних країн, які зберегли у більш-менш повному вигляді космогоністичні уявлення далеких пращурів.

Жао Американо Перес працював протягом 14-ти років у бразильському міністерстві по захисту індіанців, добре вивчив побут, звичаї і фольклор корінних жителів своєї країни, став їх другом. У своєму звіті про рони роботи, проведені у джунглях, Перес наводить цікавий переказ, почутий ним від індіанців племені Каппо, що мешкає у нижній течії Амазонії. Переказ цей розповідає про людину, прибулу з космосу. Було це в давні часи, коли народ Каппо жив у великій саванні, оточеній гірським пасмом Пунатоті. Одного разу з гір у село прийшов хтось зовсім незвичний. Він був одягнений у Бо — накидку з білої матерії. В руці дивний прибулець ніс КОП — громову зброю. Прибулець звали Бен-Коророрті. Воїни племені намагалися захистити жінок і дітей, деякі вступили в двобій з володарем КОП. Та зброя виявилася безсилою. Кожного разу, коли вони торналися своєю зброєю одягу Бен-Коророрті, падали неприємними на землю.

Цей воїн сміявся над слабкістю своїх супротивників. Не інакше, як він прибув із космосу. Щоб показати свою силу, він піднімав КОП, неводив його на дерево або камінь і знищував їх. Всі вирішили, що він хотів показати цим, що прийшов не для того, щоб вести війну з жителями селища.

І все ж, найбільш сміливі воїни намагалися чинити опір. В решті-решт їм довелося змиритися з присутністю Бен-Коророрті. Та він

зовсім і не шкодив людям, крім першого знайомства, коли всі були неприємно вражені.

Далі в легенді говориться, що його сердечність і любов до кожного поступово поставили все на своє місце. Індіанці потроху почали відчувати себе у цілковитій безпеці. Люди здружилися з Бен-Коророрті. Він був мудріший від усіх і почав навчати інших невідомим раніше речам. Він переконував чоловіків, що треба побудувати Нгобі — тобто будинок чоловіків, який тепер будують у всіх селищах племені. В цьому будинку чоловіки розповідали юнакам про своє життя, про пригоди, а юнаки навчалися на досвіді старших, як поводитись у небезпечних ситуаціях, як вирішувати різні проблеми. Цей будинок був школою, а Бен-Коророрті став учителем.

У Нгобі навчали ремеслам, навичкам володіння зброєю. Індіанці зобов'язані Великому Воїнові із космосу багатьма переминами у їх житті. Це він заснував «Велику Рад», у якій обговорювалися усі потреби і турботи племені. Траплялось, що юнаки не бажали йти до Нгобі. Тоді Бен-Коророрті одягав Бо — оту свою дивовижну накидку — і вирушав відшукувати ледарів. У юнаків одразу зникало бажання противитися і вони швидко відправлялися до школи.

Бен-Коророрті зміг творити чудеса. Якщо полювання не вдавалось, він виймав КОП і вбивав звірів... — не наносючи їм ран. Мисливці племені могли завжди взяти кращу частину здобичі. Бен-Коророрті сам не вживав звичайної їжі, а чим харчувався — невідомо. Він брав тільки саме необхідне для своєї сім'ї, так як узяв за жінку Індіанську дівчину.

Та одного разу прибулець сказав, що йому потрібно повертатися додому. Не було його ба-

гато днів. І раптом він знову з'явився серед селища: всі почули страшний крик. За тим сталося щось жахливе, від чого всі позбулися дара мови. Бен-Коророрті почав відступати задки до гірської вершини. Раптом прогрімив сильний грим, від якого затремтіла вся місцевість і Бен-Коророрті зник у небі, супроводжуваний

громом, вогнем і хмарами диму. Земля затряслася, муші були виврані з корінням, а плоди знищені. В лісах зникла здобич, і серед племені почався голод. Тоді дочка небесної людини — її звали Ніополі — сказала своєму чоловікові, що знає, де дістати їжу. Вона повила його в маловідоме місце, де стояло янесь

зовсім особливе дерево. Вона вилізла на те дерево, яке тільки видавалося деревом на перший погляд, а насправді було чимось зовсім іншим. Затим наказала чоловікові нахилити гілки до землі. Але, як тільки гілки торкнулися трави, почувся сильний вибух, і дочка небесної людини зникла у хмарах пилу і диму. Її чо-

ловик, який чудом лишився живим, але помирав від голоду, через кілька днів почув грим і побачив, що здатне спороджувати блискавку і грим дерево стоїть на тому ж місці. З нього вийшли його жінка і Бен-Коророрті. Вони принесли з собою великі корзини, наповнені янесь невідомою їжею.

Легенда закінчується тим, що людина з неба Бен-Коророрті знову, за допомогою фантастичного дерева, зник у небі. На згадку про свого вчителя із космосу, пише на завершення своєї статті Жоао Алеріко Перес, індіанці племені Каппо і досі під час свят одягають незграбний костюм із соломи, згільки так, за їх словами, виглядало «Бо» у Бен-Коророрті.

На час опублікування звіту Переса один американський пізнавальний журнал опублікував іншу статтю, також дуже цікавого етнографічного змісту.

Журнал розповідає, що відділ вивчення етнографії при міністерстві культури Західної Німеччини відрядив у Полінезію чергову експедицію. Цим разом її учасники були буквально шоковані, забачивши у індіанців одного з племен у віддалених, важкодоступних джунглях ритуальний костюм, сплетений із соломи — костюм, детальний опис якого вони прочитали напередодні у звіті Переса.

Полінезійський «прибулець», як виявилось, також носив жезл, подібний до «громової зброї» Бен-Коророрті. У полінезійців збереглася легенда про надістоту за ім'ям Маус, що подарувала людям Вогонь. Можливо, роблять висновок учасники експедиції, Бен-Коророрті і Маус являють собою одну і ту ж істоту. Бен-Коророрті у Тихому океані? Чи це можливо? Запозичений це образ, чи самобутній? Як дійсні першоджерела цих легенд? Земні, чи все ж такі космічні?

(За матеріалами зарубіжної преси підготував В. ЩЕРБИНА).

Не так багато на світі журналів, які носять ім'я великого міста. На Україні такий журнал єдиний — «Київ». І хоча цей друкований орган Спілки письменників України має яскраво виражене урбаністичне обличчя, розрахований він на масового читача і в місті, і в селі. Ми вперше опублікували цілий корпус невідомих літописців та інших історичних і культурних пам'яток — таких, як «Київський літопис», «Літопис Самійла Величка», «Слово про закон і благодать» Іларіона. Вперше у нас побачили світ «Спомини» академіка М. Грушевського. А зараз «Київ» з номером номер друкує багатомовну його працю «Історія України-Русі», що, як відомо, багато років перебувала під забороною. Вже видрукувано в журналі перший том. Приступимо до другого.

Наступного року «Київ» започаткує серію популярних публікацій «З історії філософської думки на Україні», обнародує маловідомі твори найвидатніших українських мислителів різних часів. Готуються також унікальні спомини Гліба Лаварезького, сина відомого українського історика О. М. Лазаревського, під назвою «Київська старовина».

Будуть обнародовані в «Києві» яскравий документ писаря гетьмана Мазепи Пилипа Орлика «Вивід прав України», щоденники дружи-

ни отамана Нестора Махна, тюремні записи Максима Рильського, які з 1931 року зберігалися в архівах КДБ і тепер поповнять рукописну спадщину видатного поета. З'явиться в журналі вражаючий щоденник відомого письменника-правдоборця Гелія Снегірьова, написаний ним у слідчому ізоляторі. Вперше на Україні опублікуємо страхотливу розповідь Олександра Хахулі «Замучений жорстокою непрадою». Автор згадає тяжкі роки свого перебування у сталінських таборах разом з відомим письменником Борисом Антоненком-Давидовичем, щиро змальовує трагічний обрив цієї незламної людини. Незвичайний твір під назвою «Справа № 208566. Доля Леся Курбаса в документах» запропонує редакції журналістка Раїса Скалій.

Як на сьогодні, справжнім відкриттям буде віднайдений редакцією напівзабутий неоднозначний роман Михайла Старицького «Руйна» («Молодість Мазепи»), присвячений трагічній сторінці в історії України XVIII століття, коли нашу землю роздирали чвари та міжусобиці бої за владу. На Україні роман ніколи не друкувався.

Із сучасної прози, надіємось, повернуть увагу читачів нова захоплююча повість «Трагічні випадки» Є. Гуцала, поетичний сповнений широго ліризму роман «Тайнопис» В. Швеця, гостросюжетний при-

годницький роман «Мафія-89» Р. Самбука, пристрасні, відверто полемічні документальні твори «Киїни шістдесятних» В. Коротича, «Євреї» О. Бураковського.

У публіцистиці перевага, звичайно ж, надаватиметься особливо гострим і пекучим питанням: «Що дала перебудова за п'ятиріччя?», «Що ми їстимемо завтра?», «Що віщує нам наступне підвищення цін?». Назрілим сьогоднішнім проблемам буде присвячена ґрунтовна стаття відомого критика І. Дзюби «Реабілітація совісті і пам'яті».

Повністю надрукує журнал об'ємну працю мужнього правозахисника, талановитого літератора Євгена Свєрстюка «Перебудова Вавилонської вежі».

Щономера журнал друкуватиме портрети київських князів, кольорові репродукції шедеврів українського іконопису разом із текстами високопоетичних старовинних молитв. У сатирично-гумористичному розділі «Бей» виходитиме «Київська політична анекдотів». Чекаємо ваших листів, зауважень, пропозицій, які неодмінно друкуватимемо.

Нехай же більше стане друзів «Києва»!

П. ПЕРЕБИЙНИС,
секретар правління Спілки письменників України, головний редактор журналу «Київ».

Новий рекорд „Зірки“

Прочитавши назву спортивного клубу, шанувальники футболу, мабуть, подумали, що мова йтиме про досягнення однієї з команд з атлетичної гімнастики СК «Зірка», котрі непогано виступили за нашу область у чемпіонаті на Кубок України, який проходив у вересні у Новій Каховці на Херсонщині. Там змагалися команди республіки у силовому триборстві (жим, присідання, тяга).

Олександр Слатеньков (вагова категорія — до 75 кг) не тільки зайняв IV місце, а й встановив рекорд республіки — 265,5 кг (тяга).

Вячеславу Жукову дісталася почесне III місце та титул майстра спорту СРСР. Незважаючи на те, що у склад команди замість чотирьох учасників входило лише двоє, кіровоградці програли лише 4 областям: Київській, Харківській, Донецькій та Івано-Франківській.

А хто займається атлетичною гімнастикою та хоче отримати спортивну рекомендацію і стати у майбутньому членами збірної (мабуть, є у нашій області і такі), але невідомі спортсмени?, ті можуть звертатися за адресою: м. Кіровоград, вул. Орденовців, 3, до тренера Вячеслава Григоровича Жукова.

Т. ЛЕОНІДОВ.

ВІСТІ З ФУТБОЛЬНОГО ПОЛЯ

Вчора у Кіровограді наша «Зірка» грала з херсонським «Кристалом». Матч об'єднувала суддівська бригада з Луганська. Незважаючи на волюнтеризм виступу та барабанний турніт найзапекліших болельників «Зірки» з центральної трибуни, у першому таймі дві голи в нашу ворота забив Сергій Гроздов. Після перерви та декількох влучних попадань у штангу та в пожежну машину кіровоградці децю поживали гру і матч завершився з рахунком 2:2. Обидва голи у ворота суперників забив Едуард Денисенко.

Наступну гру з «Авангардом» (Ровно) на стадіоні «Зірка» ви можете побачити 22 жовтня.

Л. ПАНАСЕНКО.

ФРАЗИ

- Допотопною технікою можна тільки розвинутий соціалізм побудувати.
- Якщо жаба перестала вихвалити своє болото, значить воно перетворилося у квітучий сад.
- І в тих, хто тупіє на місці, є свої лідери.
- Розумний заступник не запитує свого начальника, навщо він збирається зробити ту чи іншу дурницю.
- Чим масовіший героїзм, тим більше жертв.
- У клітках тримають лише співучих птахів.
- Це в них мафія, а в нас усе шито-крито.
- Може тому й приймається стільки постанов, що вони нікому не потрібні.

- Йди ти... до комунізму!
- Вільного художника не обтяжують кишені.
- Чим добре, що видається багато газет, — є в що загортати оселеді.
- До всього були готові, тільки не до перебудови.
- Скільки треба шкодити, щоб отримувати надбавку за шкідливість?!
- Що ваші конкретні справи в порівнянні з нашими грандіозними?!
- Тому, хто ні в чому не розбирається, як правило, все одно що очолювати.
- У нас немає злиднів, у нас є такі, котрі живуть чесно.

- Якщо вам закрили рота — значить Ваш голос почув!
- Словом можна вбити людину, промовою — народ.

Олександр ПЕРЛЮК.

* * *

- Дорогий не подарунок, але все ж цікаво, скільки він коштує...
- Дід Мороз не гнався за модою: заважали роки і пілноті ваянки.
- Залишаючи від ялинок пеньки, ми по праву можемо вважати себе перетворювачами природи.
- — Нам ділити нічого, — сказав Дід Мороз Снігуронці, роздавши подарунки.

Валерій ВОРОНЦОВ.

ТВ

38 по 14 жовтня

понеділок

8 ЖОВТНЯ

▲ УТ — Новини. 16.10 — Для дітей. «Вісник». 16.40 — Телефільм «Діти в дні». 17.00 — На кімнатній хвилі. 18.00 — На другій сесії Верховної Ради УРСР. 19.00 — Актуальна камера. 19.30 — На другій сесії Верховної Ради УРСР. 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — На другій сесії Верховної Ради УРСР.

вівторок

9 ЖОВТНЯ

▲ УТ — Новини. 9.20 — Доброго ранку. 9.50 — «Помінь». 10.55 — Популярний телефільм.

11.25 — Художній фільм «Наближення до майбутнього». 16.00 — Новини. 16.10 — Для дітей. «Вісник». 16.40 — Телефільм «Діти в дні». 17.00 — П. І. Чайковський. Четверта симфонія. 18.00 — На другій сесії Верховної Ради УРСР. 19.00 — Актуальна камера. 19.30 — На другій сесії Верховної Ради УРСР. 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — На другій сесії Верховної Ради УРСР.

середа

10 ЖОВТНЯ

▲ УТ — Новини. 9.20 — Майстри гумору. 10.35 — Відеомлин. Музична програма. 11.40 — Шкільний екран. 9 клас. Російська література. 12.20 — Село і люди. 16.00 — Новини. 16.10 — «День за днем». (Кіровоград). 16.30 — Телефільм «Минуле, що попереду». 17.00 — «Господарем на землі». (У селах Кіровоградщини). (Кіровоград). 17.30 — На кімнатній хвилі. 18.00 — На другій сесії Верховної Ради УРСР. 19.00 — Актуальна камера. 19.30 — На другій сесії Верховної Ради УРСР. 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — На другій сесії Верховної Ради УРСР. 22.15 — Вечірній вісник. 22.45 — Реклама. 22.50 — Екран зарубіжного фільму. Художній фільм «Віадук».

четвер

11 ЖОВТНЯ

▲ УТ — Новини. 9.20 — Документальний телефільм «Підземні воєни». 10.35 — Шкільний екран. 11 клас. Фізика. 11.05 — Для дітей.

п'ятниця

12 ЖОВТНЯ

▲ УТ — Новини. 9.20 — Перлини душі народної. 10.00 — «Зустріч у Траляліні». 10.30 — Зустріч у Траляліні. 11.00 — Художній фільм «Убити Дракона». 16.00 — Новини. 16.15 — Сонячне коло. 16.45 — На допомогу школі. Музика. 17.15 — «Земле моя». «Загроза над степом». (Кіровоград на Республіканське телебачення). 18.00 — «День за днем». (Кіровоград). 18.15 — «Пам'ятна осінь». (Кіровоград). 19.00 — Актуальна камера. 19.30 — Все про кіно. 20.30 — Реклама. 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — Л. Дичко. Кантата. «У Києві зорі». 21.25 — Художній фільм «Випадок з Полінієм». 23.00 — Вечірній вісник.

субота

13 ЖОВТНЯ

▲ УТ — Новини. 9.20 — Ритміч-

на гімнастика. 9.50 — В. Шевчук. «Поет на голгофі». Вистава. 12.05 — Для дітей художній фільм «Першокласниця». 13.15 — Новини. 13.30 — Доброго вам здоров'я. 14.00 — Все про кіно. 15.00 — Суботні зустрічі. 16.30 — Любителям духової музики. 17.00 — Спортивний телеперегляд. Хоккей: «Сокіл» — ЦСКА. Футбол — «Динамо» (Мінськ) — «Динамо» (Київ). У перерві — «Візит до лікаря». 19.45 — Актуальна камера. 20.15 — Концерт. 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — МВС повідомляє. 21.15 — Телетурнір «Сонячні кларнети». 22.30 — Вечірній вісник. 23.10 — Джазові мелодії.

неділя

14 ЖОВТНЯ

▲ УТ — Новини. 9.20 — Ритмічна гімнастика. 9.50 — У неділю вранці. 10.50 — Музичний фільм. 11.45 — Для дітей. «Канал «Д»». (Кіровоград на Республіканське телебачення). 13.15 — Новини. 13.25 — Література наших днів. 14.15 — Здрастуй хор. Виступає дитячий хор «Зіринця». 14.45 — Село і люди. 15.15 — Ви нам писали. 16.00 — Служба солдатська. 17.00 — Вранці мультяндія. 18.00 — Фольклорний музичний театр Володимира Назарова. 19.00 — Актуальна камера. 19.30 — Телепортарна. 20.15 — Прем'єра документального фільму. 20.35 — Грає Н. Малій (арфа) та О. Медведєв (фагот). 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — А. Хачатурян. Концерт для скрипки з оркестром. 21.40 — Реклама. 21.45 — Художній фільм «Данило» — князь Галицький. 23.15 — Вечірній вісник.

субота

13 ЖОВТНЯ

▲ УТ — Новини. 9.20 — Ритміч-

субота

13 ЖОВТНЯ

▲ УТ — Новини. 9.20 — Ритміч-

ДО ВІДОМА АБІТУРІЕНТІВ-91!

При Кіровоградському медичному училищі з 1 листопада працюватимуть вечірні підготовчі курси для вступників у вищі і середні спеціальні навчальні заклади, у тому числі Кіровоградське медичне училище.

Підготовку проводитимуть висококваліфіковані викладачі за 100-годинною програмою з таких дисциплін: української мови і літератури, російської мови і літератури, математики, хімії, англійської мови, біології.

Строк навчання — 8 місяців.

Заяви приймаються щодня з 9.00 до 18.00 за адресою: м. Кіровоград, пр. Комуністичний, 16, медучилище, кімн. 222. Телефон для довідок 4-95-33.

УВАГА!

8 жовтня о 18.30 в приміщенні бібліотеки ім. Н. К. Круської (відділ мистецтв) відбудеться засідання громадсько-політичного клубу «Перевесло». Тема обговорення: «Солженіцин, Горбачов і Україна» (за статтею О. І. Солженіцина «Як нам обустроїть Росцію?»).

НА ДОЗВІЛЛІ

МО «ДІАЛОГ»

Красуні нашого міста

ВИ НЕ МАЄТЕ ГАРНОГО СУЧАСНОГО МАГНІТОФОНА?

У ВАС НА ПОЛИЦІ НЕ СТОІТЬ КОЛЬОРОВИЙ ТЕЛЕВІЗОР П'ЯТОГО ПОКОЛІННЯ?

ВИ НЕ БУЛИ В УГОРЩИНІ, АВСТРІЇ, ІТАЛІЇ?

НЕ ГАЙТЕ ЧАСУ! ВИ ЗМОЖЕТЕ СТАТИ БОЛОДАРКАМИ ВИЩЕЗГАДАНОГО, ЯКЩО ВІЗЬМЕТЕ УЧАСТЬ У КОНКУРСІ

**СТЕПОВА
КРАСУНЯ**

ЗАЯВИ НА УЧАСТЬ У КОНКУРСІ ПРИЙМАЮТЬСЯ ЗА АДРЕСОЮ: м. КІРОВОГРАД, вул. К. МАРКСА, 41 (КІМН. 115), МО «ДІАЛОГ», ТЕЛ. 4-77-03, 4-73-52.

ПОСПІШАЙТЕ! НА ВАС ЧЕКАЄ ПЕРЕМОГА!

VIDEO

м. Кіровоград, вул. Полтавська, 71.

НЕДІЛЯ, 7 ЖОВТНЯ

10.00 Мультфільми У. Діснея.
11.30 «Зоряні війни». 3 серія.
13.30, 17.30 «Школа злодіяства». 3 серія.
15.30 «Молись про смерть». США. В головній ролі Шо Коугі.
19.30 «Тасмиця особи Борна». США. 2 серія.
21.30 «Ліцензія на вбивство». США. (Агент 007).

ПОНЕДІЛОК, 8 ЖОВТНЯ

10.00 Мультфільм У. Діснея. США.
11.30 «За рифами». США. Пригоди.
13.30, 17.30 «Той, хто ховається усе-редині». США. Фантастичний бойовик.
15.30 «Мої щасливі зірки». В головній ролі Д. Чен.
19.30 «Падіння Римської імперії». США. 1 серія. Історичний фільм.
21.30 «Апологія». США. Драма.

ВІВТОРОК, 9 ЖОВТНЯ

10.00 Мультфільми У. Діснея. США.
11.30 «Нашестя пришельців». США. Фантастика.
13.30, 17.30 «Бійка в Бетлкірі». У головній ролі Д. Чен.
15.30 «Механік». США. У головній ролі Ч. Бронсон.
19.30 «Падіння Римської імперії». 2 серія.
21.30 «Отримати 52 тисячі». США. Детектив.

СЕРЕДА, 10 ЖОВТНЯ

10.00 Мультфільми У. Діснея. США.
11.30 «Дуель в вертольоті». США.
13.30, 17.30 «Нінзя-3». Японія.
15.30 «Посланець смерті». США. У головній ролі Ч. Бронсон.
19.30 «Безумець Макс-1». США.

ЧЕТВЕР, 11 ЖОВТНЯ

10.00 Мультфільми.
11.30 «Зі всієї сили». США. У головній ролі С. Сталлоне.
13.30, 17.30 «Прощай, Брюс Лі».
15.30 «Вогонь на знищення». США.
19.30 «Безумець Макс-2». США.
21.30 «Пляжні дівчатка». США. Комедія.

П'ЯТНИЦЯ, 12 ЖОВТНЯ

10.00 Мультфільми. США.
11.30 «Сіваючі сидла». Пригоди. США.
13.30, 17.30 «Остання сутичка Брюс Лі».
15.30 «Маквікер». США.

19.30 «Безумець Макс-3». США.
21.30 «Жіночий клуб». США. Комедія.

СУБОТА, 13 ЖОВТНЯ

10.00 «Слонення Дамбо». Мультфільми У. Діснея.
11.30 «Зниклі в Бермудах». США. Фільм-катастрофа.
13.30, 17.30 «Смертоносні бійці Шаоліня». Японія.
15.30 «Останні дні Помпеї». США.
19.30 «Залізний орел». США. Бойовик.
21.30 «До самого кінця». США. Комедія.

НЕДІЛЯ, 14 ЖОВТНЯ

10.00 Мультфільми У. Діснея. США.
11.30 «Говард — качка». США. Фантастика.
13.30, 17.30 «Кулак Брюса Лі».
15.30 «Назад в майбутнє». США.
19.30 «Життєва сила». США. Фантастика.
21.30 «Балбеси». США. Комедія.

«Молодой коммунар» — орган Кіровоградського обласного комітету ЛКСМУ (МДС).

На українському мові.

Друкарня імені Г. М. Димитрова видавництва «Кіровоградська правда» Кіровоградського обласного Компартії України, м. Кіровоград, вул. Глінки, 2.

Газета виходить щосуботи.

НАША АДРЕСА:

316050, МПС,
м. Кіровоград,
вул. Луначарського, 36.

Телефони: редактора — 2-54-26; відповідального секретаря — 2-27-65; секторів: комуністичного, військово-патріотичного виховання — 4-66-79; культури, моралі та студентської молоді — 2-29-92; комсомольського життя та економіки — 2-04-84, 4-64-21; спорту — 4-64-21; учнівської молоді — 2-59-82; соціальних проблем — 4-66-79; фотолабораторії — 4-94-94; оголошень — 4-28-96; коректорської — 3-61-83.

Редактор

В. ІВАШУК

Зам. № 514.

Індекс 61103. Тираж 36 000.